

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра терапевтичної стоматології

Навчально-методичні рекомендації для студентів 2 курсу
з дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології»
Гончарук-Хомин М.Ю., Кулигіна В.М., Гангур І.Ю., Білинський О.Я.

Ужгород – 2024

УДК: 616.314(076)

Навчально-методичні рекомендації для студентів 2 курсу з дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології»./ Гончарук-Хомин М.Ю., Кулигіна В.М., Гангур І.Ю., Білинський О.Я., – Ужгород, 2024. – 129 с.

Колектив авторів-укладачів:

Гончарук-Хомин М.Ю. - доктор філософії, завідувач кафедри терапевтичної стоматології.

Кулигіна В.М. – д.мед.н., проф., проф. кафедри терапевтичної стоматології.

Гангур І.Ю. – ст.викладач кафедри терапевтичної стоматології.

Білинський О.Я. - ст.викладач кафедри терапевтичної стоматології.

Навчально-методичні рекомендації розроблені для вивчення програми з дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» студентами 2-го курсу стоматологічного факультету. В дані методичні рекомендації входять методичні розробки для проведення практичних занять в комплексі з контрольними завданнями і переліком рекомендованої навчально-методичної літератури, які спрямовані на поглиблення знань студентів щодо клінічних особливостей анатомо-гістологічної будови зубів, тканин та органів порожнини рота, організації та обладнання стоматологічного кабінету, матеріалознавства в терапевтичній стоматології, способів та технік препарування та пломбування каріозних порожнин, етапів ендодонтичного лікування зубів та засвоєння основних мануальних навичок по окремим етапам, відпрацювання підходів до лікування каріозних та некаріозних дефектів твердих тканин зубів, а також лікування кореневих каналів.

Навчально-методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні кафедри терапевтичної стоматології стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 1 від 18 січня 2024 р.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №1

ТЕМА : Пропедевтика терапевтичної стоматології як передклінічний курс терапевтичної стоматології: поняття, мета та завдання, розділи. Будова зуба: топографія тканин і утворень зуба. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови емалі. *Історичні етапи розвитку терапевтичної стоматології. Внесок вчених України в її становлення. Етика і деонтологія в стоматології. Ятрогенні хвороби (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Пропедевтика терапевтичної стоматології – є підготовчим передклінічним курсом терапевтичної стоматології – дисципліни, методи якої спрямовані на збереження здоров'я зубів, органів і тканин порожнини рота, відновлення їх анатомічної форми та фізіологічної функції

II. Навчальна мета: мета і завдання та розділи терапевтичної стоматології, мета та завдання фантомного курсу, розділи пропедевтики терапевтичної стоматології, будова зуба та топографія його тканин, анатомо-гістологічна будова та клінічні особливості емалі.

2.1. Студент повинен знати

- структуру кафедри, організацію навчального процесу;
- мету, завдання та розділи терапевтичної стоматології;
- мету та завдання фантомного курсу;
- розділи пропедевтики терапевтичної стоматології;
- анатомічну будову зуба
- анатомо-гістологічну будову та клінічне значення емалі;

2.2. Вміти:

- клінічно визначати анатомічні утворення зуба на видалених зубах
- клінічно визначати емаль на повздовжньому шліфі зуба;
- клінічно визначати емаль на поперечному шліфі зуба.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Назвіть мету, завдання та розділи терапевтичної стоматології.
2. Назвіть мету, завдання та розділи пропедевтики терапевтичної стоматології
3. Опишіть анатомо-гістологічну будову та клінічне значення емалі.
4. Опишіть хімічну будову емалі.
5. Назвіть та опишіть структурно-функціональну одиницю емалі.
6. Назвіть основні обмінні процеси в емалі, які визначають її гомеостаз.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Які утворення формують волокна Томса, проникаючи в емаль?
 - а) емалеві веретена
 - б) емалеві пучки
 - в) ламели

- г) перикімати
- д) емалеві призми

Відповідь:

2. Найбільш чутливими зонами твердих тканин зуба є:

- А. емалево-дентинне з'єднання;
- В. емаль;
- С. плащовий дентин;
- Д. навколо пульпарний дентин;
- Е. цемент.

Відповідь:

3. Місця проникнення відростків окремих одонтобластів в емаль називаються:

- а) глобули
- б) ламели
- в) емалеві призми
- г) емалеві пучки
- д) емалеві веретена

Відповідь:

4. Проникність емалі підвищується під впливом:

- а) препаратів фтору
- б) препаратів йоду
- в) низьких значень рН
- г) ремінералізуючих засобів
- д) препаратів магнію

Відповідь:

5. Співвідношення складових частин емалі:

- а) 95% неорганічних сполук, 1,2% органічних, 3,8% води
- б) 85% неорганічних сполук, 5% органічних, 10% води
- в) 87% неорганічних сполук, 3% органічних, 10% води
- г) 72% неорганічних сполук, 20% органічних, 8% води
- д) 75% неорганічних сполук, 18% органічних, 7% води

Відповідь:

6. Ступінь мінералізації емалі:

- а) 95-97%
- б) 85-95%
- в) 99-100%
- г) 65-70%
- д) 72-79%

Відповідь:

7. Наявність ліній Ретціуса на шліфах емалі обумовлена:

- а) правильним чергуванням поперечно і поздовжньо зішліфованих пучків призм унаслідок S-подібного їх ходу
- б) періодичністю процесів звапнення емалі
- в) періодичністю синтезу глікопротеїнів амелобластами
- г) періодичністю процесів звапнення емалі та розрідженням речовини емалі
- д) розрідженням речовини емалі

Відповідь:

8. Структурна одиниця емалі

- а) амелобласт
- б) звапнений відросток енамелобласту
- в) емалева призма
- г) емалеве веретено
- д) перикіма

Відповідь:

9. Наявність смуг Гунтера-Шрегера на шліфах емалі обумовлена:

- а) періодичністю процесів звапнення емалі та розрідженням речовини емалі
- б) періодичністю процесів звапнення емалі
- в) періодичністю синтезу глікопротеїнів амелобластами
- г) розрідженням речовини емалі
- д) правильним чергуванням поперечно і поздовжньо зішліфованих пучків призм унаслідок S-подібного їх ходу

Відповідь:

10. Як називається ділянка з'єднання емалі з цементом?

- а) пародонт
- б) анатомічна шийка зуба
- в) біфуркація
- г) клінічна шийка зуба
- д) кутикула зуба

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.

7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №2

ТЕМА : Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови дентину, цементу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Теорії передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба. *Гістологія тканин зуба (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Знання гістологічної будови тканин зуба – емалі, дентину та цементу – дозволяє з розумінням застосовувати сучасні стоматологічні матеріали, зокрема, пломбувальні матеріали, використання яких спрямоване на збереження анатомічної та функціональної цінності хворого зуба. Дані знання складають основу професійних знань та навичок лікарястоматолога і є невід'ємною частиною його практичної підготовки.

II. Навчальна мета: знати анатомо-гістологічну будову дентину, цементу, структурну та функціональну резистентність твердих тканин зуба, теорії передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба.

2.1. Студент повинен знати

- анатомічну будову дентину;
- гістологічну будову та клінічне значення дентину;
- анатомічну будову цементу;
- гістологічну будову та клінічне значення цементу;
- структурну та функціональну резистентність твердих тканин зуба;
- теорії передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба.

2.2 Вміти:

- клінічно визначати дентин та цемент на повздовжньому шліфі зуба;
- клінічно визначати дентин та цемент на поперечному шліфі зуба.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Опишіть анатомічну будову дентину.
2. Опишіть гістологічну будову та клінічне значення дентину
3. Опишіть хімічну будову дентину.
4. Опишіть анатомічну будову цементу.
5. Опишіть гістологічну будову та клінічне значення цементу.
6. Опишіть хімічну будову цементу.
7. Назвіть структурну та функціональну резистентність твердих тканин зуба на молекулярному, тканинному, органному, системному рівні та на рівні організму;
8. Дайте характеристику теоріям передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба: теорія гідродинамічного механізму болю - Fish W.(1927), яка підтверджена Branstrom (1966), теорія сприйняття і передачі імпульсів по відростках одонтобластів, що містять велику кількість холінестерази - Avey і Repp (1959).

IV.Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Як називається дентин, що відкладається в пульповій камері у відповідь на дію подразників?

- а) інтраглобулярний
- б) склерозований
- в) замісний
- г) регулярний
- д) вторинний

Відповідь:

2. Вкажіть функції, не властиві цементу:

- а) репаративна
- б) трофічна
- в) опорно-утримуюча
- г) сенсорна
- д) механічна

Відповідь:

3. Чим вкритий дентин з боку пульпи у проміжках між дентинними канальцями?

- а) оболонкою Келікера-Флейшмана
- б) оболонкою Неймана
- в) базальною мембраною
- г) оболонкою Насміта
- д) окситалановими волокнами

Відповідь:

4. Тривалість процесу дентиноутворення

- а) завершується протягом трьох років після прорізування
- б) завершується протягом першого року після прорізування
- в) завершується у антенатальному періоді
- г) завершується до прорізування зуба
- д) не припиняється все життя

Відповідь:

5. Ступінь мінералізації цементу:

- а) 60-66%
- б) 45-55%
- в) 90-94%
- г) 75-82%
- д) 70-75%

Відповідь:

6. Основний органічний компонент матриксу цементу:

- а) колаген
- б) глікоген
- в) фосфоліпіди
- г) глікозаміноклікани
- д) протеоглікани

Відповідь:

7. Як називається дентин, що відкладається в дентинних трубочках?

- а) замісний
- б) вторинний
- в) регулярний
- г) інтраглобулярний
- д) склерозований

Відповідь:

8. Як називається частина дентину, що безпосередньо прилягає до одонтобластів і не зневапнюється?

- а) інтерглобулярний
- б) перитубулярний
- в) предентин
- г) регулярний
- д) прозорий

Відповідь:

9. Як називається частина дентину, що оточує дентинну трубочку?

- а) іррегулярний
- б) інтертубулярний
- в) перитубулярний
- г) регулярний
- д) інтерглобулярний

Відповідь:

10. Клітинний цемент локалізується:

- а) на бічних поверхнях кореня
- б) у пришийковій ділянці кореня
- в) в середній частині кореня
- г) в апікальній частині кореня
- д) на всіх поверхнях кореня

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №3

ТЕМА : Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови пульпи та періодонту. Вікові зміни в них. Поняття пародонту, його функції. Слина, ротова рідина: склад, властивості, функції. *Анатомо-гістологічні та фізіологічні особливості будови органів та окремих ділянок слизової оболонки порожнини рота (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Слизова оболонка порожнини рота характеризується дуже різноманітною будовою, яка в кожній ділянці відповідає її функціональним особливостям. Але іноді в практичній діяльності лікаря-стоматолога звичайні анатомічні утворення приймаються за патологію. Тому для вірної діагностики та обґрунтованого лікування необхідне глибоке знання анатомо-фізіологічних особливостей СОПР.

II. Навчальна мета: гістогічна будова зуба, анатомо-гістологічну будову та клінічне значення пульпи, періодонту, вікові зміни в них, поняття пародонту, його функції, слина та ротова рідина, її склад, властивості, функції

2.1. Студент повинен знати:

- анатомо-гістологічну будову зуба;
- анатомо-гістологічну будову та клінічне значення пульпи;
- анатомо-гістологічну будову та клінічне значення періодонту;
- вікові зміни в пульпі і періодонті;
- поняття пародонту, його функції;
- слина та ротова рідина: склад, властивості, функції.

2.2 Вміти:

- клінічно визначати пульпову камеру, її форму та відгалуження на повздовжньому шліфі зуба;
- клінічно визначати пульпову камеру її форму та відгалуження на поперечному шліфі зуба.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Опишіть анатомічну будову пульпи.
2. Опишіть гістологічну будову та клінічне значення пульпи.
3. Опишіть анатомічну будову будову періодонту.
4. Опишіть гістологічну будову та клінічне значення періодонту.
5. Опишіть вікові зміни в пульпі і періодонті.
6. Назовіть поняття пародонту та його складові.
7. Опишіть функції пародонта.
8. Назовіть склад слини та ротової рідини..
9. Опишіть структуровану (міцелярну) систему слини
10. Опишіть властивості і функції слини.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Особливістю будови сполучної тканини періодонту є наявність:

- а) епітеліальних острівців Маляссе
- б) нервового сплетення Рашкова
- в) пошарового розташування клітин
- г) волокон Корфа і Ебнера
- д) камбіального шару Вейля

Відповідь:

2. Пластична функція періодонту здійснюється за рахунок:

- а) епітеліальних утворень періодонту
- б) тучних клітин та гістіоцитів
- в) гістіоцитів та адвентиційних клітин
- г) цементобластів та остеобластів
- д) плазматичних клітин

Відповідь:

3. Вкажіть, що не здійснює періодонт:

- а) регулювання жувального тиску на зуб
- б) живлення пульпи
- в) утримування зуба у альвеолі
- г) формування зубо-епітеліального прикріплення
- д) резорбція твердих тканин кореня зуба

Відповідь:

4. Зазначте комплекс морфологічних одиниць, що входять до поняття «пародонт»:

- а) ясна, кісткова тканина альвеолярного паростка, кругова зв'язка
- б) ясна, маргінальний періодонт
- в) ясна, періодонт, кісткова тканина альвеолярного паростка, цемент кореня
- г) ясна, кругова зв'язка, дентин, цемент
- д) ясна, періодонт, цемент, пульпа

Відповідь:

5. Яку форму має пульпарна камера іклів верхньої щелепи на поперечному розрізі?

- а) сплющену в медіо-дистальному напрямку
- б) щілиноподібну
- в) трикутну

г) сплюснену в щічно-піднебінному напрямку

д) округлу

Відповідь:

6. Вкажіть матеріали, що застосовують для девіталізації пульпи:

А. цинк-фосфатні, полікарбосилатні цементи;

В. дентин-порошок, дентин-паста;

С. кальцію гідроксид, оксид цинку з евгенолом;

Д. дрібнодисперсне скло, сополімер поліакрилітаконової кислоти;

Е. паста на основі ангідриду миш'яку, параформальдегідна паста.

Відповідь:

7. Вкажіть механізм дії пасту для девіталізації пульпи на основі ангідриду миш'яку:

А. стимуляція пластичної функції;

В. протизапальний;

С. ремінералізуючий;

Д. муміфікація;

Е. некроз.

Відповідь:

8. Сигнали болю з пульпи приймають нервові волокна:

а) еферентні

б) симпатичні

в) парасимпатичні

г) аферентні мієлінові

д) жодна з груп

Відповідь:

9. Яких клітин немає у центральному шарі пульпи?

а) фібробластів

б) нейтрофілів

в) макрофагів

г) одонтобластів

д) плазмоцидів

Відповідь:

10. Що таке глобули?

- а) місця надмірного накопичення органічних речовин в процесі онтогенезу
- б) місця посиленого відкладення кристалів гідроксиапатитів в процесі онтогенезу
- в) зневапнені ділянки дентину вздовж дентинно-цементної межі
- г) місця резорбції (розрідження) дентину
- д) специфічні органи у відростках одонтобластів

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792

p.: color edition.

6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.

7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №4

ТЕМА : Зубні формули. Ознаки зубів. Клінічні особливості будови різців та ікол верхньої та нижньої щелепи.

I. Актуальність теми: Зуби – органи, що служать для первинної механічної обробки їжі: захоплення, розрізання, розривання, утримання і перетирання їжі. До того ж вони виконують певну естетичну функцію та беруть участь у формуванні звуків мови. Тому вивчення клініко-анатомічних особливостей будови постійних зубів закладає основу професійних знань та навичок лікаря-стоматолога і є невідкладною частиною його практичної підготовки.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- анатомічну будову зуба;
- ознаки належності зубів;
- зубну формулу постійних зубів за А. Zsigmondy, американську схему, FDI-зубну формулу;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості різців верхньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості іклів верхньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості різців нижньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості іклів нижньої щелепи.

2.2 Вміти:

- відрізнити різні групи зубів верхньої та нижньої щелепи;
- заповнити зубну формулу.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Назвіть анатомічну будову зуба.
2. Назвіть ознаки належності зубів.
3. Назвіть клінічну (за А. Zsigmondy) і формулу FDI (BOO3) постійних і тимчасових зубів.
4. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки різців нижньої щелепи.
5. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки іклів нижньої щелепи.
6. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки різців верхньої щелепи.
7. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки іклів верхньої щелепи.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. У яких різців добре виражена сліпа ямка?
 - а) медіальних верхніх
 - б) медіальних нижніх
 - в) латеральних верхніх

- г) латеральних нижніх
 - д) у всіх
- Відповідь:

2. Скільки коренів у різців?

- а) два
- б) один
- в) один, але в середній частині роздвоюється
- г) три
- д) два, але в середній частині сходяться

Відповідь:

3. Які анатомічні утворення можна помітити на різучому краї медіальних верхніх різців у молодих людей?

- а) валики
- б) горбики
- в) крайові гребені
- г) сліпі ямки
- д) борозни

Відповідь:

4. Порожнина зуба має веретеноподібну форму, що поступово плавно трансформується у широкий кореневий канал, який має овальну, сплющену у медіально-дистальному напрямку форму. В яких зубах є порожнина такої форми?

- A. верхніх малих кутніх зубах;
- B. нижніх малих кутніх зубах;
- C. верхніх іклах;
- D. верхніх різцяx;
- E. нижніх різцяx.

Відповідь:

5. Порожнина зуба витягнута у медіально-дистальному напрямку, яка переходить у два кореневих канали. Вони можуть розходитися або біля верхівки кореня з'єднатися в один канал. В яких зубах є порожнина такої форми?

- A. нижніх малих кутніх зубах;
- B. верхніх перших малих кутніх зубах;
- C. верхніх іклах;

- D. нижніх різцяx;
 - E. верхніх різцяx.
- Відповідь:

6. Чи виявляється ознака кута коронки у 13 та 23 зубів?

- а) слабо виражена
- б) так
- в) ні
- г) у половині випадків
- д) зворотня

Відповідь:

7. Чи виявляється ознака кривизни коронки у 14 та 24 зубів?

- а) слабо виражена
- б) у половині випадків
- в) ні
- г) так
- д) зворотня

Відповідь:

8. У яких різцяx найкраще виявляється ознака відхилення кореня?

- а) медіальних верхніх
- б) медіальних нижніх
- в) латеральних верхніх
- г) латеральних нижніх
- д) на різцяx ця ознака виражена слабо

Відповідь:

9. Чи виявляється ознака кривизни коронки у 15 та 25 зубів?

- а) слабо виражена
- б) так
- в) ні
- г) у половині випадків
- д) зворотня

Відповідь:

10. Яку форму має вестибулярна поверхня коронки іклів верхньої щелепи?

- а) округлу

- б) трикутну
- в) трапецієподібну
- г) ромбоподібну
- д) сферичну

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андріішин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.

6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №5

ТЕМА : Клінічні особливості будови премолярів та молярів верхньої та нижньої щелепи.

I. Актуальність теми: Зуби – органи, що служать для первинної механічної обробки їжі: захоплення, розрізання, розривання, утримання і перетирання їжі. До того ж вони виконують певну естетичну функцію та беруть участь у формуванні звуків мови. Тому вивчення клініко-анатомічних особливостей будови постійних зубів закладає основу професійних знань та навичок лікаря-стоматолога і є невідкладною частиною його практичної підготовки.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- анатомічну будову зуба;
- ознаки належності зубів;
- зубну формулу постійних зубів за А. Zsigmondy, американську схему, FDI-зубну формулу;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості премолярів верхньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості молярів верхньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості премолярів нижньої щелепи;
- основні анатомо-топографічні ознаки та клінічні особливості молярів нижньої щелепи.

2.2 Вміти:

- відрізнити різні групи зубів верхньої та нижньої щелепи;
- заповнити зубну формулу.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Назвіть анатомічну будову зуба.
2. Назвіть ознаки належності зубів.
3. Назвіть клінічну (за А. Zsigmondy), американську і формулу FDI (BOO3) постійних і тимчасових зубів.
4. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки премолярів нижньої щелепи.
5. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки молярів нижньої щелепи.
6. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки премолярів верхньої щелепи.
7. Назвіть основні анатомо-топографічні ознаки молярів верхньої щелепи.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Скільки кореневих каналів найчастіше виявляють у першому молярі верхньої щелепи?
 - а) найчастіше 3 – два піднебінних і один щічний

- б) найчастіше 3 – два щічних і один піднебінний
- в) найчастіше 2 – щічний і піднебінний
- г) найчастіше 3 – два медіальних і один дистальний
- д) найчастіше 3 – два дистальних і один медіальний

Відповідь:

2. Який тип фісури характерний для жувальної поверхні першого моляра верхньої щелепи?

- а) хрестоподібна
- б) Х-подібна
- в) Н-подібна
- г) Ж-подібна
- д) У-подібна

Відповідь:

3. Яку форму має вестибулярна поверхня премолярів верхньої щелепи?

- а) трикутну
- б) ромбоподібну
- в) овальну
- г) трапецієподібну
- д) циліндричну

Відповідь:

4. Редукція якого горбика виявляється найчастіше на жувальній поверхні другого моляра верхньої щелепи?

- а) задньо-щічного
- б) задньо-піднебінного
- в) передньо-піднебінного
- г) передньо-щічного
- д) середньо-щічного

Відповідь:

5. Яку фігуру утворюють устя кореневих каналів першого моляра нижньої щелепи?

- а) тупокутний різносторонній трикутник
- б) чотирикутник
- в) рівнобедрений трикутник
- г) прямокутний різносторонній трикутник
- д) рівносторонній трикутник

Відповідь:

6. Чи виявляється ознака кривизни коронки у 15 та 25 зубів?

- а) слабо виражена
- б) так

- в) ні
- г) у половині випадків
- д) зворотня

Відповідь:

7. Скільки горбиків на жувальній поверхні має перший моляр нижньої щелепи?

- а) найчастіше 4
- б) 4 і додатковий аномальний горбик
- в) найчастіше 3
- г) найчастіше 5
- д) варіабельно

Відповідь:

8. У яких молярах найчастіше виявляється четвертий кореневий канал?

- а) перший моляр нижньої щелепи
- б) другий моляр верхньої щелепи
- в) перший моляр верхньої щелепи
- г) другий моляр нижньої щелепи
- д) перші моляри верхньої і нижньої щелепи

Відповідь:

9. Згідно міжнародної схеми запису зубної формули (ВООЗ) 38 зуб – це:

- а) третій моляр верхньої щелепи справа
- б) другий моляр нижньої щелепи зліва
- в) третій моляр нижньої щелепи зліва
- г) перший премоляр нижньої щелепи справа
- д) другий премоляр нижньої щелепи зліва

Відповідь:

10. Скільки горбиків виявляється на жувальній поверхні другого премоляра нижньої щелепи?

- а) 2, один з яких значно більший іншого
- б) 1
- в) 3
- г) 2, може бути додатковий аномальний горбик
- д) 2 однаково розвинених

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.V. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №6

ТЕМА : Контроль засвоєння змістового модуля № 1

Завдання для самостійної роботи

Перелік теоретичних питань до змістового модуля № 1 «Клінічні особливості будови зубів, тканин та органів порожнини рота»

1. Пропедевтика терапевтичної стоматології як передклінічний курс терапевтичної стоматології: поняття, мета та завдання, розділи.
2. Історичні етапи розвитку терапевтичної стоматології. Внесок вчених України в її становлення.
3. Етика і деонтологія в стоматології. Ятрогенні хвороби.
4. Топографія тканин і утворень зуба.
5. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови емалі.
6. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови дентину. Поняття первинного, вторинного та третинного дентину, особливості його утворення.
7. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови цементу.
8. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба.
9. Теорії передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба.
10. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови пульпи, її функції.
11. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови періодонту. Зміни, пов'язані з віком та патологічним процесом. Поняття пародонту, його функції.
12. Слина, ротова рідина: склад, властивості, функції.
13. Зубні формули: квадратно-цифрова система Zsigmondy (клінічна формула), FDI – ISO, 1971 (BOO3).
14. Прикмети зубів: кута коронки, кривизни коронки, відхилення кореня, контактних поверхонь.
15. Клінічні особливості будови різців верхньої та нижньої щелеп.
16. Клінічні особливості будови премолярів верхньої та нижньої щелеп.
17. Клінічні особливості будови молярів верхньої та нижньої щелеп.
18. Анатомо-фізіологічні особливості будови окремих ділянок слизової оболонки порожнини рота: губ, щок, ясен, дна порожнини рота, перехідних складок, твердого та м'якого піднебіння, язика.

Перелік практичних завдань до змістового модуля № 1 «Клінічні особливості будови зубів, тканин та органів порожнини рота»

1. Схематично зобразити зуб. Позначити анатомічні та гістологічні утворення та тканини на схемі зуба.
2. Записувати зубні формули: квадратно-цифровою системою Zsigmondy (клінічна формула), FDI – ISO, 1971 (BOO3).
3. Намалювати (виліпити з пластиліну) різці, ікла, премоляри, моляри верхньої та нижньої щелеп, враховуючи анатомічні особливості будови коронки та коренів.
4. За прикметами, клініко-анатомічними особливостями розрізняти різці, ікла, премоляри, моляри верхньої та нижньої щелепи

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №7

ТЕМА : Оснащення стоматологічного кабінету. Санітарно-гігієнічні вимоги до його організації. Види бормашин. Стоматологічна установка: будова, призначення складових блоків. Поняття ергономіки в стоматології. Техніка безпеки роботи. Професійні захворювання лікаря-стоматолога, їх профілактика. Види стоматологічних наконечників, борів. Стоматологічний інструментарій, його призначення, методика роботи у дзеркальному відображенні.

I. Актуальність теми: Для ефективної організації роботи лікаря-стоматолога велике значення має раціональна організація та сучасне технічне устаткування робочого місця, яке дозволить успішно вирішувати задачі діагностики та лікування захворювань пародонту, слизової оболонки порожнини рота та твердих тканин зуба.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- організацію, оснащення та устаткування стоматологічного кабінету;
- завдання ергономіки у стоматології;
- будову та принцип роботи сучасних стоматологічних установок, стоматологічних крісел;
- призначення та будову бормашин, принципи роботи;
- будову складових частин бормашини, правила експлуатації та догляду;
- техніка безпеки роботи;
- різні типи бормашин;
- будову та правила експлуатації бормашини;
- різні види наконечників;
- призначення, будову та правила експлуатації різних типів наконечників;
- знати класифікацію стоматологічного інструментарію;
- будову та призначення стоматологічних інструментів, їх групи;
- будову та призначення різних видів борів, їх використання;
- знати правила асептики та антисептики;
- знати основні дезінфекційні засоби дозволені для застосування в лікувальних закладах стоматологічного профілю;
- знати сучасні методи дезінфекції в стоматологічній клініці;
- знати основні методи передстерилізаційного очищення в стоматології;
- знати сучасні методи стерилізації в стоматологічній клініці;
- знати форми контролю ефективності стерилізації;
- професійні захворювання лікаря-стоматолога, їх профілактика.

2.2 Вміти:

- сформулювати вимоги до обладнання стоматологічного кабінету;
- користуватися сучасними стоматологічними установками;
- користуватися різними видами стоматологічних крісел, бормашин;
- оволодіти правилами експлуатації рукава, вміти ліквідувати його несправності;
- обрати основне і допоміжне устаткування стоматологічного кабінету;
- проводити дезінфекцію основного та дрібного стоматологічного інструментарію;

- проводити дезінфекцію поверхонь та повітря в стоматологічному кабінеті;
- проводити дезінфекцію рук медичного персоналу в умовах стоматологічного прийому;
- проводити передстерилізаційне очищення основного та дрібного стоматологічного інструментарію;
- проводити стерилізацію основного та дрібного стоматологічного інструментарію;
- проводити стерилізацію стоматологічних наконечників;
- проводити контроль ефективності стерилізації в стоматологічній клініці.

III.Контрольні питання до теми заняття:

1. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації стоматологічного кабінету.
2. Устаткування стоматологічного кабінету.
3. Правила техніки безпеки при роботі в стоматологічному кабінеті.
4. Завдання ергономіки в стоматології.
5. Будова та правила експлуатації універсальної стоматологічної установки, вимоги до неї.
6. Види стоматологічних крісел, вимоги до нього.
7. Основні елементи пульта лікаря, варіанти розміщення наконечників.
8. Вимоги до компресора, його типи.
9. Призначення, будова та правила експлуатації різних типів наконечників.
10. Будова та призначення стоматологічних інструментів, їх групи.
11. Будова та призначення різних видів борів, їх використання.
12. Основні методи стерилізації стоматологічного інструментарію.
13. Що таке асептика та антисептика?
14. Визначення терміну дезінфекція. Види та методи дезінфекції?
15. Основні дезінфекційні засоби дозволені до застосування в медичних закладах стоматологічного профілю?
16. Режимы обробки медичного інструментарію?
17. Визначення терміну передстерилізаційна обробка. Види та методи?
18. Визначення терміну стерилізація. Види та методи?
19. Контроль якості передстерилізаційної обробки та стерилізації медичного інструментарію?

IV.Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Де в Україні працює спеціалізований стоматологічний ВУЗ?

- а) у Києві
- б) у Полтаві
- в) у Харкові
- г) у Одесі
- д) у Львові

Відповідь:

- 2.Перший науково-дослідний інститут стоматології у СРСР був відкритий:

- а) у Москві
 - б) у Петрограді
 - в) у Києві
 - г) у Одесі
 - д) у Харкові
- Відповідь:

3. У якому році заснована Асоціація стоматологів України?

- а) 1986
- б) 1990
- в) 1995
- г) 2000
- д) 2005

Відповідь:

4. Інтенсивність світла операційного світильника стоматологічної установки має бути у діапазоні:

- A. 20000-40000 лк;
- B. 10000-15000 лк;
- C. 5000-20000 лк;
- D. 30000-50000 лк;
- E. 40000-50000 лк.

Відповідь:

5. Стіни стоматологічного кабінету пофарбовані в яскраво-червоний колір. Чи відповідає це вимогам до стоматологічних кабінетів? Який колір треба обрати:

- A. коричневий
- B. світлий тон
- C. синій
- D. помаранчевий
- E. фіолетовий

Відповідь:

6. Висота стоматологічного кабінету згідно з санітарно-гігієнічними нормативами повинна становити не менш ніж:

- A. 5 метрів
- B. 2 метри
- C. 3 метри
- D. 4 метри
- E. 2,5 метра

Відповідь:

7. Вкажіть зайву складову пульта асистенту:

- A. слиновідсмоктувач;

- В. високошвидкісні мотори;
- С. пілосос;
- Д. пістолет «вода-повітря»;
- Е. фотополімеризаційна лампа.

Відповідь:

8. Хто вважається основним засновником стоматології як наукової дисципліни?

- а) Гіппократ
- б) Джеймс Моррісон
- в) П'єр Фошар
- г) М.І. Пирогов
- д) Авіценна

Відповідь:

9. Де в Україні була створена перша зуболікарська школа?

- а) в Києві
- б) в Харкові
- в) в Львові
- г) в Одесі
- д) в Катеринославі

Відповідь:

10. Хто був першим професором у стоматології?

- а) М.М. Знаменський
- б) О.К. Лімберг
- в) М.Ф. Данилевський
- г) Ю.М. Гофунг
- д) І.Й. Новік

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ «Медицина», 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.

5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №8

ТЕМА : Класифікація каріозних порожнин за Блеком. Способи препарування каріозних порожнин. Методи ізоляції операційного поля. *Принципи препарування каріозних порожнин (самостійна робота)*

I. Актуальність теми: Карієс зуба – патологічний процес, який виникає після прорізування зуба під дією різноманітних факторів (загальних, місцевих), та проявляється демінералізацією і деструкцією твердих тканин зуба з утворенням дефекту у вигляді порожнини.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію каріозних порожнин за Блеком та за Г.Маунтом;
- шляхи поширення каріозного процесу на різних поверхнях зуба;
- умови та правила препарування каріозних порожнин;
- етапи класичного препарування каріозних порожнин – спосіб «профілактичного розширення», особливості;
- суть способу “біологічної доцільності”;
- суть способу “адгезивного препарування”;
- метод “профілактичного пломбування”, особливості препарування;
- сучасні мінімально-інвазивні методи препарування: інфільтрації, хіміко-механічний (АРТ-техніка), пневмокінетичний або повітряно-абразивний, водно-абразивний, лазерний, акустичний (звуковий та ультразвуковий), мікропрепарування (Slot препарування, Vatecave препарування, тонельне препарування, енамелопластика (профілактична реставрація фісур));
- методи ізоляції операційного поля: застосування кофердаму, переваги, компоненти системи, методи накладання.

2.2 Вміти:

- визначати клас каріозних дефектів за Блеком;
- визначати коди каріозних уражень за Г.Маунтом
- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від етапу препарування каріозних порожнин;
- провести вибір стоматологічного інструментарію залежно від розмірів каріозної порожнини;
- провести вибір стоматологічного інструментарію та медикаментозних засобів залежно від способу препарування каріозних порожнин;
- визначати техніки накладання кофердаму («крил», «спочатку кофердам», «спочатку затискач», «дуги»).

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Назвіть класифікацію каріозних порожнин за Блеком та коди каріозних уражень за Г.Маунтом .

2. Перерахуйте правила та умови препарування каріозних порожнин.

3. Перерахуйте етапи класичного препарування каріозних порожнин - "профілактичного розширення".
4. Назвіть особливості методу "профілактичного розширення".
5. Розкрийте принцип "біологічної доцільності".
6. Розкрийте принцип "адгезивного препарування".
7. Назвіть особливості препарування при застосуванні принципу "профілактичного пломбування".
8. Назвіть методи мінімально інвазивного лікування залежно від діагнозу за класифікацією Mount
9. Охарактеризуйте метод ізоляції операційного поля, кофердам, компоненти системи.
10. Опишіть методи накладання кофердаму на різні групи зубів, їх переваги та недоліки.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. До якого класу необхідно віднести каріозну порожнину, що розташована на вестибулярній поверхні 16 зуба в сліпій ямці:

- A. V клас;
- B. IV клас;
- C. III клас;
- D. II клас;
- E. I клас.

Відповідь:

2. На піднебінній поверхні 12 зуба є каріозна порожнина в межах плащового дентину з вузьким вхідним отвором. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. III
- B. V
- C. IV
- D. I
- E. II

Відповідь:

3. На язиковій поверхні у ямці 31 зуба є каріозна порожнина у межах навколопульпарного дентину. До якого класу відноситься ця порожнина?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

4. Каріозна порожнина знаходиться у ямці на щічній поверхні 48 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. II
- B. I
- C. III
- D. V
- E. IV

Відповідь:

5. Каріозна порожнина розміщена в повздовжній і поперечній фісурах на жувальній поверхні 36 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. V
- B. IV
- C. I
- D. III
- E. II

Відповідь:

6. Каріозна порожнина розміщена в ямці на піднебінній поверхні 17 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

7. Каріозна порожнина розміщена в ділнці біля шийки на присінковій (вестибулярній) поверхні нижнього лівого третього зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

8. Який має бути кут між дном додаткової площадки і дном основної порожнини?

- A. 85°;
- B. 90°;
- C. 65°;
- D. 95°;

Е. 100°.

Відповідь:

9. Якою має бути довжина додаткової площадки?

- А. у 2 рази довше за основну порожнину;
- В. не менше 0,5 довжини основної порожнини;
- С. у 3 рази довше за основну порожнину;
- Д. у 1,5 рази довше за основну порожнину;
- Е. довільна.

Відповідь:

10. Якою повинна бути глибина додаткової площадки?

- А. на 1-2 мм глибше за дентинно-емалеве з'єднання;
- В. до дентинно-емалевого з'єднання;
- С. у межах емалі;
- Д. у глибоких шарах дентину;
- Е. у навколопульпарному дентині.

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ "Медицина", 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.

2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА № 9

ТЕМА: Етапи препарування каріозних порожнин. Техніка класичного препарування каріозних порожнин I та V класу за Блеком.

I. Актуальність теми: Основним методом лікування каріозних порожнин є препарування – оперативне лікування зуба, при якому видаляють нежиттєздатні тверді тканини зуба з наступним пломбуванням. Тому препарування, в тому числі формування каріозної порожнини – є надзвичайно важливим у подальшій професійній діяльності лікаря-стоматолога, оскільки при вірному виконанні всіх маніпуляцій воно запобігає подальшому руйнуванню твердих тканин зуба і забезпечує адекватну фіксацію пломбувального матеріалу.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію каріозних порожнин за Блеком;
- етапи та принципи класичного препарування каріозних порожнин;
- характеристику каріозних дефектів I та V класів;
- методику класичного препарування каріозних порожнин I та V класів;
- методику класичного препарування каріозних порожнин I та V класів;
- особливості формування каріозних порожнин I та V класів;
- методику формування приясенної стінки;
- помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин I та V класів.

2.2 Вміти:

- визначати 37ога каріозних дефектів за Блеком;
- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від етапу препарування каріозних порожнин, зокрема I та V класів;
- провести вибір стоматологічного інструментарію залежно від розмірів каріозної порожнини.
- визначати I та V класи за Блеком;
- відпрепарувати різні варіанти каріозних порожнин I та V класу за Блеком;

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Етапи та принципи препарування каріозних порожнин
2. Дайте характеристику каріозних дефектів I та V класів.
3. Розкрийте методику препарування каріозних порожнин I класа.
4. Розкрийте методику препарування каріозних порожнин V класа.
5. Назвіть особливості формування каріозної порожнини I та V класів.
6. Розкрийте методику формування приясенної стінки.
7. Назвіть помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин I та V класів.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Хвора К. скаржиться на наявність каріозної порожнини V класу в 33 зубі, яка знаходиться в межах навколопульпарного дентину. Який пломбувальний матеріал з групи цементів можна використати в даному випадку?

- A. цинк-фосфатний;
- B. полікарбоксилатний;
- C. склоіономерний;
- D. силікатний;
- E. силіко-фосфатний.

Відповідь:

2. Який матеріал із нижчеперелічених не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин I класу?

- A. цинк-фосфатний цемент;
- B. силікофосфатний цемент;
- C. склоіономерний цемент;
- D. композиційний матеріал хімічної полімеризації;
- E. композиційний матеріал світлової полімеризації.

Відповідь:

3. Який матеріал не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин I класу за Блеком з нижчеперелічених?

- A. текучий композит;
- B. компомер;
- C. матеріал на основі гідроксиду кальцію;
- D. склоіономерний цемент;
- E. срібна амальгама.

Відповідь:

4. До якого класу необхідно віднести каріозну порожнину, що розташована на вестибулярній поверхні 16 зуба в сліпій ямці:

- A. V клас;
- B. IV клас;
- C. III клас;
- D. II клас;
- E. I клас.

Відповідь:

5. На піднебінній поверхні 12 зуба є каріозна порожнина в межах плащового дентину з вузьким вхідним отвором. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. III
- B. V
- C. IV

- D. I
- E. II

Відповідь:

6. На язиковій поверхні у ямці 31 зуба є каріозна порожнина у межах навколопульпарного дентину. До якого класу відноситься ця порожнина?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

7. Каріозна порожнина знаходиться у ямці на щічній поверхні 48 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. II
- B. I
- C. III
- D. V
- E. IV

Відповідь:

8. Каріозна порожнина розміщена в ямці на піднебінній поверхні 17 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

9. Каріозна порожнина розміщена в повздовжній і поперечній фісурах на жувальній поверхні 36 зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. V
- B. IV
- C. I
- D. III
- E. II

Відповідь:

10. Каріозна порожнина розміщена в ділнці біля шийки на присінковій (вестибулярній) поверхні нижнього лівого третього зуба. До якого класу належить ця порожнина за класифікацією Блека?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.

6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №10

ТЕМА : Класична техніка препарування каріозних порожнин II класу за Блеком.

I. Актуальність теми: Вміння правильно препарувати каріозні порожнини II класу забезпечать надійну фіксацію пломб і запобігатимуть виникненню вторинного карієсу

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- характеристику каріозних порожнин II класу;
- основні етапи та принципи класичного препарування каріозних порожнин II класу;
- основні вимоги до додаткової площадки, її призначення;
- основні особливості формування каріозних порожнин II класу;
- основні вимоги до правильно відпрепарованої каріозної порожнини II класу;
- помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин II класу;
- правила формування приясенної стінки каріозної порожнини II класу.

2.2 Вміти:

- визначати II клас каріозних порожнин за Блеком;
- обирати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від етапу препарування каріозних порожнин II класу;
- провести вибір стоматологічного інструментарію залежно від розмірів каріозної порожнини;
- препарувати різні варіанти каріозних порожнин II класу;
- препарувати додаткові площадки.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Дайте характеристику каріозних порожнин II класу.
2. Розкрийте основні етапи та принципи препарування каріозних порожнин II класу.
3. Назвіть особливості формування каріозних порожнин II класу.
3. Назвіть основні вимоги до додаткової площадки, його призначення.
4. Назвіть основні вимоги до правильно відпрепарованої каріозної порожнини II класу.
5. Назвіть помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин II класу.
6. Назвіть правила формування приясенної стінки каріозної порожнини II класу.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. У 26 зубі посередині повздовжньої фісури є каріозна порожнина з вузьким вхідним отвором у межах плащового дентину. Назвіть (послідовно) етапи препарування цієї порожнини.

А. Формування каріозної порожнини, розкриття і розширення, некретомія, обробка країв каріозної порожнини.

В. Розкриття і розширення каріозної порожнини, формування порожнини, некретомія, обробка країв каріозної порожнини.

С. Розкриття і розширення каріозної порожнини, некретомія, обробка країв, формування каріозної порожнини.

Д. Розкриття і розширення каріозної порожнини, некретомія, формування порожнини, обробка країв каріозної порожнини.

Відповідь:

2. Який має бути максимальний розмір додаткової площадки відносно жувальної поверхні в порожнинах II класу:

A. 1/2;

B. 2/3

C. 1/4;

D. 1/3

E. 1/5

Відповідь:

3. Який має бути кут між дном додаткової площадки і дном основної порожнини?

A. 85°;

B. 90°;

C. 65°;

D. 95°;

E. 100°.

Відповідь:

4. Якою повинна бути глибина додаткової площадки?

A. на 1-2 мм глибше за дентинно-емалеве з'єднання;

B. до дентинно-емалевого з'єднання;

C. у межах емалі;

D. у глибоких шарах дентину;

E. у навколопульпарному дентині.

Відповідь:

5. Якою має бути довжина додаткової площадки?

A. у 2 рази довше за основну порожнину;

B. не менше 0,5 довжини основної порожнини;

C. у 3 рази довше за основну порожнину;

D. у 1,5 рази довше за основну порожнину;

E. довільна.

Відповідь:

6. Під час пломбування каріозних порожнин II класу за Блеком у 36 зубі було вирішено використати методику відкритого варіанта «Сендвіч-техніки». Який з наведених

склоіономерних цементів найкраще відповідає потребам даної методики і його потрібно застосувати для заміщення дентину:

- A. Baseline (Dentsply).
- B. Aqua-Gem (Dentsply).
- C. Vitremer TC (3M).
- D. Aqua-Jonobond (VOCO).
- E. Vitrebond (3M).

Відповідь:

7. Яким інструментом вносять амальгаму в каріозну порожнину?

- A. ескаватором;
- B. штопфером;
- C. трегером;
- D. гладилкою.

Відповідь:

8. Який додатковий інструментарій необхідно застосовувати при пломбуванні каріозної порожнини II класу фотокомпозитом для відновлення контактного пункту?

- A. прозорі клинці;
- B. навколопульпові штифти;
- C. прозорі клинці і матриці;
- D. прозорі ковпачки;
- E. дерев'яні клинці.

Відповідь:

9. Який додатковий інструментарій необхідно застосовувати при пломбуванні каріозної порожнини II класу амальгамою для відновлення контактного пункту?

- A. внутрішньоканальні штифти;
- B. навколопульпові штифти;
- C. прозорі клинці;
- D. прозорі ковпачки;
- E. клинці і матриця.

Відповідь:

10. На контактній медіальній поверхні 36 зуба є каріозна порожнина II класу. Жувальна поверхня не уражена, сусідній зуб відсутній. Яким чином треба формувати каріозну порожнину у даному випадку?

- A. із виведенням каріозної порожнини на жувальну поверхню;
- B. з боку відсутнього зуба за принципом каріозної порожнини I класу;
- C. з виведенням каріозної порожнини на вестибулярну (присінкову) поверхню;

Д. з виведенням каріозної порожнини на язикову (піднебінну) поверхню;
Е. з утворенням допоміжної площадки.

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.

7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №11

ТЕМА: Класична техніка препарування каріозних порожнин III та IV класу за Блеком.

I. Актуальність теми: Вміння правильно препарувати каріозні порожнини III та IV класів забезпечать надійну фіксацію пломб і запобігатимуть виникненню вторинного карієсу.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- характеристику каріозних порожнин III і IV класів;
- основні принципи препарування каріозних порожнин III і IV класів;
- основні етапи препарування каріозних порожнин III і IV класів;
- особливості формування каріозних порожнин III і IV класів;
- основні вимоги до додаткової площадки, її призначення;
- основні вимоги до правильно сформованих каріозних порожнин III і IV класів;
- помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин III і IV класів.

2.2 Вміти:

- визначати III і IV класи каріозних порожнин за Блеком;
- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від етапу препарування каріозних порожнин III і IV класів;
- провести вибір стоматологічного інструментарію залежно від розмірів каріозної порожнини;
- відпрепарувати різні варіанти каріозних порожнин III і IV класів.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Дайте характеристику каріозних порожнин III і IV класів.
2. Назвіть основні принципи препарування каріозних порожнин III і IV класів.
3. Розкрийте основні етапи препарування каріозних порожнин III і IV класів.
4. Особливості формування каріозних порожнин III і IV класів.
4. Назвіть основні вимоги до додаткової площадки, її призначення.
5. Назвіть основні вимоги до правильно сформованих каріозних порожнин III і IV класів.
6. Назвіть помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин III і IV класів.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. До якого класу необхідно віднести каріозну порожнину, що розташована на вестибулярній поверхні 16 зуба в сліпій ямці:
 - A. V клас;
 - B. IV клас;
 - C. III клас;
 - D. II клас;
 - E. I клас.

Відповідь:

2. Порожнина III класу розміщена на контактній поверхні 12 зуба. Яким чином здійснити доступ до каріозної порожнини?

- A. з язикової поверхні;
- B. з присінкової (вестибулярної) поверхні;
- C. з контактної поверхні;
- D. з контактної-медіальної поверхні;
- E. з контактної-дистальної поверхні.

Відповідь:

3. При глибокому карієсі в порожнині IV класу дно має бути:

- A. плоским;
- B. валикоподібно-увігнутим;
- C. увігнутим;
- D. плоско-увігнутим;
- E. опуклим відповідно до конфігурації пульпи.

Відповідь:

4. Порожнина IV класу розміщена на контактній поверхні 11 зуба. Присінкова (вестибулярна) стінка зруйнована на 1/3, язикова стінка збережена. Доступ здійснюють з боку:

- A. присінкової (вестибулярної) поверхні;
- B. язикової поверхні;
- C. контактної поверхні;
- D. контактної-медіальної;
- E. з контактної-дистальної.

Відповідь:

5. Який матеріал з нижче перерахованих не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин III класу за Блеком?

- A. амальгама;
- B. силікофосфатний цемент;
- C. склоіономерний цемент;
- D. композиційний матеріал хімічної полімеризації;
- E. композиційний матеріал світлової полімеризації.

Відповідь:

5. Який матеріал з нижче перерахованих не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин IV класу за Блеком?

- A. гібридні матеріали світлової полімеризації;
- B. компомери;
- C. амальгама;
- D. склоіономерний цемент;
- E. композиційний матеріал хімічної полімеризації.

Відповідь:

7. Який матеріал з нижчеперерахованих не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин IV класу за Блеком?

- A. нанокомпозит;
- B. срібна амальгама;
- C. композиційний матеріал хімічної полімеризації;
- D. фотокомпозит;
- E. компомер.

Відповідь:

8. Який матеріал з нижчеперерахованих не використовують для постійного пломбування каріозних порожнин IV класу за Блеком?

- A. компомери;
- B. гібридні матеріали світлової полімеризації;
- C. силікофосфатний цемент;
- D. склоіономерний цемент;
- E. композиційний матеріал хімічної полімеризації.

Відповідь:

9. На якій поверхні формують додаткову площадку при препаруванні каріозних порожнин III класу:

- A. на жувальній поверхні;
- B. на язиковій поверхні;
- C. на контактній поверхні;
- D. на присінковій (вестибулярній) поверхні;
- E. на апроксимальній поверхні.

Відповідь:

10. На язиковій поверхні у ямці 31 зуба є каріозна порожнина у межах навколопульпарного дентину. До якого класу відноситься ця порожнина?

- A. I
- B. II
- C. III
- D. IV
- E. V

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.V. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №12

ТЕМА: Особливості препарування каріозних порожнин під сучасні композиційні матеріали. Мінімально-інвазивні техніки препарування (тунельне препарування, slot-препарування, batesave-препарування, мікропрепарування, ART-методика).

I. Актуальність теми: При препаруванні каріозної порожнини необхідно враховувати не лише її локалізацію, а й матеріал обраний для відновлення анатомічної форми зуба та його естетичних характеристик. Тому лікування таких дефектів потребує від лікаря спеціальних практичних навичок та знань.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- характеристику каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів;
- основні принципи препарування каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів;
- основні етапи препарування каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів;
- основні вимоги до правильно сформованих каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів залежно від обраного сучасного пломбувального матеріалу та технології;
- сучасні мінімально-інвазивні методи препарування: інфільтрації, хіміко-механічний (ART-техніка), пневмокінетичний або повітряно-абразивний, водно-абразивний, лазерний, акустичний (звуковий та ультразвуковий), їх характеристика, показання до застосування.
- мінімально-інвазивні методики мікропрепарування: характеристика концепції, види:
 - принцип тунельного препарування;
 - принцип slot-препарування;
 - принцип batesave-препарування;
 - принцип енамелопластики (профілактична реставрація фісур).

2.2 Вміти:

- визначати I, II, III, IV і V класи каріозних порожнин за Блеком;
- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від етапу класичного препарування каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів за Блеком;
- провести вибір стоматологічного інструментарію залежно від обраного сучасного пломбувального матеріалу та технології;
- відпрепарувати різні варіанти каріозних порожнин та дефектів твердих тканин за різними принципами препарування залежно від вибору пломбувального матеріалу та методики пломбування.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Дайте характеристику каріозним порожнинам I, II, III, IV і V класів.
2. Перерахуйте основні етапи та принципи препарування каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів
3. Опишіть особливості формування каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів
4. Опишіть основні вимоги до правильно сформованих каріозних порожнин I, II, III, IV і V класів залежно від обраного сучасного пломбувального матеріалу та технології

5. Перерахуйте сучасні мінімально-інвазивні методи препарування каріозних порожнин в постійних зубах, розкрийте їх характеристику, показання до застосування: інфільтрації, хіміко-механічний (ART-техніка), пневмокінетичний або повітряно-абразивний, водно-абразивний, лазерний, акустичний (звуковий та ультразвуковий).

6. Розкрийте суть принципу сучасних мінімально-інвазивних методів мікропрепарування каріозних порожнин в постійних зубах: тунельного препарування; slot-препарування; batescave-препарування; енамелопластики (профілактична реставрація фісур)

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. При пломбуванні амальгамою і композиційними матеріалами використовують дерев'яні клинці з метою:

- A. формування краю пломби, що виключає накладання матеріалу на ясенний сосочок;
- B. поліпшення конденсації амальгами;
- C. створення умов полімеризації матеріалу під тиском;
- D. запобіганню травмування ясенного сосочка матрицею;
- E. зменшення кількості пломбувального матеріалу.

Відповідь:

2. У разі застосування композитів край емалі слід скосити під кутом:

- A. 45°;
- B. 90°;
- C. 35°;
- D. 65°;
- E. 55°.

Відповідь:

3. Макронаповнені композити краще використовувати для:

- A. герметизації фісур;
- B. пломбування порожнин I класу;
- C. пломбування порожнин III класу;
- D. пломбування порожнин V класу;
- E. пломбування порожнин на вестибулярній поверхні фронтальної групи зубів.

Відповідь:

4. Порожнина IV класу розміщена на контактній поверхні I1 зуба. Присінкова (вестибулярна) стінка зруйнована на 1/3, язикова стінка збережена. Доступ здійснюють з боку:

- A. присінкової (вестибулярної) поверхні;
- B. язикової поверхні;
- C. контактної поверхні;
- D. контактно-медіальної;

Е. з контактної-дистальної.

Відповідь:

5. При глибокому карієсі в порожнині IV класу дно має бути:

- А. плоским;
- В. валикоподібно-увігнутим;
- С. увігнутим;
- Д. плоско-увігнутим;
- Е. опуклим відповідно до конфігурації пульпи.

Відповідь:

6. Порожнина III класу розміщена на контактній поверхні 12 зуба. Яким чином здійснити доступ до каріозної порожнини?

- А. з язикової поверхні;
- В. з присінкової (вестибулярної) поверхні;
- С. з контактної поверхні;
- Д. з контактної-медіальної поверхні;
- Е. з контактної-дистальної поверхні.

Відповідь:

7. Що таке компомер?

- А. матеріал, що містить органічну фазу композиту;
- В. матеріал, що має мінеральну фазу композиту;
- С. модифікований композитними смолами склоіономер;
- Д. матеріал, що містить різного розміру часточки наповнювача;
- Е. матеріал, що містить мінеральну фазу та наночасточки наповнювача.

Відповідь:

8. У 26 зубі посередині повздовжньої фісури є каріозна порожнина з вузьким входним отвором у межах плащового дентину. Назвіть (послідовно) етапи препарування цієї порожнини.

- А. Формування каріозної порожнини, розкриття і розширення, некретомія, обробка країв каріозної порожнини.
- В. Розкриття і розширення каріозної порожнини, формування порожнини, некретомія, обробка країв каріозної порожнини.
- С. Розкриття і розширення каріозної порожнини, некретомія, обробка країв, формування каріозної порожнини.
- Д. Розкриття і розширення каріозної порожнини, некретомія, формування порожнини, обробка країв каріозної порожнини.

Відповідь:

9. Хвора К. скаржить на наявність каріозної порожнини V класу в 33 зубі, яка знаходиться в межах навколопульпарного дентину. Який пломбувальний матеріал з групи цементів можна використати в даному випадку?

- A. цинк-фосфатний;
- B. полікарбосилатний;
- C. склоіномерний;
- D. силікатний;
- E. силіко-фосфатний.

Відповідь:

10. Назвіть матеріали для герметичних тимчасових пов'язок при лікуванні ускладненого карієсу:

- A. «Adhesor», «Argil», «Fritex»;
- B. «Dycal», «Life», «Alkaliner»;
- C. «Силідонт», «Силіцин», «Уніфас»;
- D. «Aqua-Cem», «Fuji-II», «Ketac-fill»;
- E. «Cavit», дентин-порошок, дентин-паста.

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ "Медицина", 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. 186 с.

3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №13

ТЕМА: Контроль засвоєння змістового модуля 2.

Перелік теоретичних питань до змістового модуля № 2 «Препарування каріозних порожнин»

1. Організація та обладнання стоматологічного кабінету: гігієнічні та ергономічні вимоги.
2. Ергономіка в стоматології. Компанування стоматологічного обладнання за організації роботи «в чотири руки».
3. Техніка безпеки робочого місця лікаря-стоматолога (студента).
4. Професійні захворювання лікаря-стоматолога, їх профілактика.
5. Види бормашин. Стоматологічна установка: будова, призначення складових блоків.
6. Стоматологічний інструментарій для обстеження та лікування хворого, призначення та особливості застосування. Види стоматологічних наконечників.
7. Інструментарій для препарування та пломбування каріозних порожнин. Стоматологічні бори: різновидність, розміри, матеріали для їх виготовлення.
8. Класифікація каріозних порожнин за Блеком, варіанти локалізації їх для кожного класу, атипові каріозні порожнини.
9. Способи препарування: механічний, хіміко – механічний, пневмокінетичний, водно-абразивний, акустичний, лазерний.
10. Принципи препарування: анестезіологічний, біологічної доцільності, технічної раціональності та ретенції, візуалізації та зручності роботи, створення умов для естетичного відновлення зуба, збереження цілісності сусідніх зубів та тканин пародонту.
11. Причини виникнення болю при препаруванні та способи їх усунення. Поняття режиму препарування.
12. Етапи препарування каріозних порожнин, їх особливості та інструментарій.
13. Особливості препарування каріозних порожнин 1 та 5 класу за Блеком.
14. Особливості препарування каріозних порожнин 2 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
15. Особливості препарування каріозних порожнин 3 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
16. Особливості препарування каріозних порожнин 4 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
17. Особливості препарування під сучасні композиційні матеріали.
18. Мінімально-інвазивні методики препарування (М.І.-терапія): характеристика концепції, види, показання.
19. Тунельне препарування: види, показання, особливості проведення. Можливі ускладнення.
20. Batecave та Slot-препарування: суть, показання, особливості проведення, переваги та недоліки.

21. ART-методика (неінвазійна): показання, особливості проведення, переваги та недоліки.
22. Мікропрепарування: суть, показання, методика, інструменти.

Перелік практичних завдань до змістового модуля № 2 «Препарування каріозних порожнин»

1. Обладнати стоматологічний кабінет відповідно до санітарно-гігієнічних вимог.
2. Організувати роботу «в чотири руки».
3. Розрізняти і вміти користуватися стоматологічним інструментарієм (в т.ч. у дзеркальному відображенні).
4. Обрати наконечник, бори та інструменти для проведення різних етапів препарування.
5. Ізолювати операційне поле різними методами.
6. Дотримуватись режиму препарування при роботі на фантомах.
7. Препарувати класичною технікою каріозні порожнини I – V класів за Блеком різної локалізації на фантомах.
8. Препарувати каріозні порожнини під композиційні матеріали.
9. Препарувати на фантомах каріозні порожнини мінімально-інвазивними техніками відповідно до показань (тунельне препарування, slot-препарування, batesave-препарування, мікропрепарування, ART-методика).

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №14

ТЕМА: Підсумковий контроль модуля 1. (ПМК-1) «Клінічні особливості будови зубів, тканин та органів порожнини рота та препарування каріозних порожнин»

Перелік теоретичних та практичних питань до ПМК 1

Перелік теоретичних питань до змістового модуля «Клінічні особливості будови зубів, тканин та органів порожнини рота»

1. Пропедевтика терапевтичної стоматології як передклінічний курс терапевтичної стоматології: поняття, мета та завдання, розділи.
2. Історичні етапи розвитку терапевтичної стоматології. Внесок вчених України в її становлення.
3. Етика і деонтологія в стоматології. Ятрогенні хвороби.
4. Топографія тканин і утворень зуба.
5. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови емалі.
6. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови дентину. Поняття первинного, вторинного та третинного дентину, особливості його утворення.
7. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови цементу.
8. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба.
9. Теорії передачі больового імпульсу по твердим тканинам зуба.
10. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови пульпи, її функції.
11. Клінічні особливості анатомо-гістологічної будови періодонту. Зміни, пов'язані з віком та патологічним процесом. Поняття пародонту, його функції.
12. Слина, ротова рідина: склад, властивості, функції.
13. Зубні формули: квадратно-цифрова система Zsigmondy (клінічна формула), FDI – ISO, 1971 (BOO3).
14. Прикмети зубів: кута коронки, кривизни коронки, відхилення кореня, контактних поверхонь.
15. Клінічні особливості будови різців верхньої та нижньої щелеп.
16. Клінічні особливості будови премолярів верхньої та нижньої щелеп.
17. Клінічні особливості будови молярів верхньої та нижньої щелеп.
18. Анатомо-фізіологічні особливості будови окремих ділянок слизової оболонки порожнини рота: губ, щок, ясен, дна порожнини рота, перехідних складок, твердого та м'якого піднебіння, язика.

Перелік практичних завдань до змістового модуля «Клінічні особливості будови зубів, тканин та органів порожнини рота»

1. Схематично зобразити зуб. Позначити анатомічні та гістологічні утворення та тканини на схемі зуба.
2. Записувати зубні формули: квадратно-цифровою системою Zsigmondy (клінічна формула), FDI – ISO, 1971 (BOO3).

3. Намалювати (виліпити з пластиліну) різці, ікла, премоляри, моляри верхньої та нижньої щелеп, враховуючи анатомічні особливості будови коронки та коренів.
4. За прикметами, клініко-анатомічними особливостями розрізняти різці, ікла, премоляри, моляри верхньої та нижньої щелепи.

Перелік теоретичних питань до змістового модуля «Препарування каріозних порожнин»

1. Організація та обладнання стоматологічного кабінету: гігієнічні та ергономічні вимоги.
2. Ергономіка в стоматології. Компанування стоматологічного обладнання за організації роботи «в чотири руки».
3. Техніка безпеки робочого місця лікаря-стоматолога (студента).
4. Професійні захворювання лікаря-стоматолога, їх профілактика.
5. Види бормашин. Стоматологічна установка: будова, призначення складових блоків.
6. Стоматологічний інструментарій для обстеження та лікування хворого, призначення та особливості застосування. Види стоматологічних наконечників.
7. Інструментарій для препарування та пломбування каріозних порожнин. Стоматологічні бори: різновидність, розміри, матеріали для їх виготовлення.
8. Класифікація каріозних порожнин за Блеком, варіанти локалізації їх для кожного класу, атипові каріозні порожнини.
9. Способи препарування: механічний, хіміко – механічний, пневмокінетичний, водно-абразивний, акустичний, лазерний.
10. Принципи препарування: анестезіологічний, біологічної доцільності, технічної раціональності та ретенції, візуалізації та зручності роботи, створення умов для естетичного відновлення зуба, збереження цілісності сусідніх зубів та тканин пародонту.
11. Причини виникнення болю при препаруванні та способи їх усунення. Поняття режиму препарування.
12. Етапи препарування каріозних порожнин, їх особливості та інструментарій.
13. Особливості препарування каріозних порожнин 1 та 5 класу за Блеком.
14. Особливості препарування каріозних порожнин 2 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
15. Особливості препарування каріозних порожнин 3 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
16. Особливості препарування каріозних порожнин 4 класу за Блеком в залежності від локалізації, наявності чи відсутності сусіднього зуба.
17. Особливості препарування під сучасні композиційні матеріали.
18. Мінімально-інвазивні методики препарування (М.І.-терапія): характеристика концепції, види, показання.
19. Тунельне препарування: види, показання, особливості проведення. Можливі ускладнення.

1. Batecave та Slot-препарування: суть, показання, особливості проведення, переваги та недоліки.
2. ART-методика (неінвазійна): показання, особливості проведення, переваги та недоліки.
3. Мікропрепарування: суть, показання, методика, інструменти.

Перелік практичних завдань до змістового модуля «Препарування каріозних порожнин»

1. Обладнати стоматологічний кабінет відповідно до санітарно-гігієнічних вимог.
2. Організувати роботу «в чотири руки».
3. Розрізняти і вміти користуватися стоматологічним інструментарієм (в т.ч. у дзеркальному відображенні).
4. Обрати наконечник, бори та інструменти для проведення різних етапів препарування.
5. Ізолювати операційне поле різними методами.
6. Дотримуватись режиму препарування при роботі на фантомах.
7. Препарувати класичною технікою каріозні порожнини I – V класів за Блеком різної локалізації на фантомах.
8. Препарувати каріозні порожнини під композиційні матеріали.
9. Препарувати на фантомах каріозні порожнини мінімально-інвазивними техніками відповідно до показань (тунельне препарування, slot-препарування, batecave-препарування, мікропрепарування, ART-методика).

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №15

Тема: Пломбувальні матеріали. Класифікація. Вимоги до них. Тимчасові пломбувальні матеріали: склад, властивості. Поняття тимчасової пломби та герметичної пов'язки. Лікувальні прокладки: групи, склад, властивості, показання до застосування, методика накладання.

I. Актуальність теми: Застосування в терапевтичній стоматології сучасних пломбувальних матеріалів потребує від майбутніх спеціалістів високого рівня підготовки. Знання класифікації пломбувальних матеріалів, складу, властивостей та безпосереднього використання при пломбуванні каріозних порожнин різних класів по Блеку забезпечить доброякісну високоефективну підготовку майбутніх стоматологів-терапевтів.

II. Навчальна мета

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію пломбувальних матеріалів;
- групи матеріалів для тимчасових пломб;
- вимоги до тимчасових пломбувальних матеріалів;
- фізико-механічні властивості тимчасових пломбувальних матеріалів;
- поняття тимчасової пломби та герметичної пов'язки;
- групи матеріалів для лікувальних прокладок;
- основні вимоги до лікувальних прокладок;
- склад, властивості і показання до застосування лікувальних прокладок;
- методика накладання різних лікувальних прокладок;

2.2 Вміти:

- замішувати та накладати тимчасові пломбувальні матеріали за інструкцією;
- замішувати та накладати лікувальні прокладки за інструкцією;
- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з тимчасовими пломбувальними матеріалами та лікувальними прокладками.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Назвіть класифікацію пломбувальних матеріалів;
2. Перерахуйте групи матеріалів для тимчасових пломб;
3. Назвіть вимоги до тимчасових пломбувальних матеріалів;
4. Опишіть фізико-механічні властивості тимчасових пломбувальних матеріалів;
5. Визначте поняття тимчасової пломби та герметичної пов'язки;
6. Перерахуйте групи матеріалів для лікувальних прокладок;
7. Назвіть основні вимоги до лікувальних прокладок;
8. Назвіть склад, властивості і показання до застосування лікувальних прокладок;
9. Розкажіть методики накладання різних лікувальних прокладок;

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Що є метою пломбування?

- A. відновлення анатомічної форми зуба
- B. корекція форми і кольору зубів
- C. відновлення функції зуба
- D. попередження подальшого розвитку («рецидиву») карієсу
- E. усе вище перераховане

Відповідь:

2. Пломбувальний матеріал повинен:

- A. мати низьку теплопровідність
- B. володіти високою теплопровідністю
- C. бути нерентгенконтрастним
- D. фарбувати зуб
- E. розчинятися в ротовій рідині

Відповідь:

3. Що таке усадка пломбувального матеріалу?

- A. утворення мікропор між кристалами гідроксиапатиту
- B. стійкість пломби до ротової рідини
- C. зменшення пломбувального матеріалу в обсязі=
- D. зчеплення пломбувального матеріалу з тканинами зуба
- E. герметичне закриття порожнини

Відповідь:

4. Штучний дентин використовується в якості:

- A. тимчасової пломби
- B. постійної пломби
- C. лікувальної прокладки
- D. вкладки
- E. ізолюючої прокладки

Відповідь:

5. Водний дентин містить:

- A. оксид цинку, водний розчин ортофосфорної кислоти
- B. оксид цинку, еugenol
- C. кальцій-алюмосилікатне скло, фториди
- D. оксид цинку, сульфат цинку, каолін
- E. алюмосилікатне скло, суміш фосфорних кислот

Відповідь:

6. Герметична пов'язка повинна:

- A. герметично закривати порожнину зуба
- B. відповідати за зовнішнім виглядом природним зубам
- C. повністю відновлювати анатомічну форму зуба

- D. розчинятися в ротовій рідині
- E. містити компоненти, що впливають на процеси адгезії і твердіння постійного пломбувального матеріалу

Відповідь:

7. Штучний дентин замішується:

- A. на дистильованій воді
- B. на гвоздичній олії
- C. на водному розчині ортофосфорної кислоти
- D. на розчині акрилової кислоти
- E. на розчині полімалеїнової кислоти

Відповідь:

8. Вкажіть час твердіння штучного дентину

- A. 24 години
- B. 2-3 хв
- C. 8-10 хв
- D. 3 години
- E. 15-20 хв

Відповідь:

9. Дентин-паста замішується на:

- A. спеціальному папері
- B. гладкій поверхні скла
- C. шорсткої поверхні скла
- D. скляному тиглі
- E. не замішується (випускається в готовому вигляді)

Відповідь:

10. Вкажіть час твердіння масляного дентину

- A. 48 годин
- B. 2-3 хв
- C. 8-10 хв
- D. 2-3 години
- E. 15-20 хв

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.V. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №16

ТЕМА : Стоматологічні цементи, їх класифікація. Цинк-фосфатні, силікатні та силіко-фосфатні цементи: склад, позитивні та негативні якості, показання та правила застосування. Ізоляція пульпи: поняття, види. Накладання ізоляційних прокладок в каріозні порожнини I-V класів за Блеком.

I. Актуальність теми: Широке використання в терапевтичній стоматології цементів потребує знання їх властивостей, якостей, методик використання. Застосування даних матеріалів для постійних пломб, ізолюючих прокладок, в якості матеріалів для пломбування кореневих каналів, фіксації ортодонтичних та ортопедичних конструкцій потребує від лікаря-стоматолога знання про техніку приготування, внесення матеріалу, а також про позитивні сторони та недоліки стоматологічних цементів. Простота приготування, технологічність, низька собівартість доводять правильність вибору цих цементів у роботі лікаря-стоматолога.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію стоматологічних цементів;
- фізико-механічні властивості цинк-фосфатних цементів;
- фізико-механічні властивості силікатних цементів;
- фізико-механічні властивості силіко-фосфатних цементів;
- позитивні та негативні якості, показання до застосування цинк-фосфатних цементів;
- позитивні та негативні якості, показання до застосування силікатних цементів;
- позитивні та негативні якості, показання до застосування силіко-фосфатних цементів;
- види ізолюючих прокладочних матеріалів: базові (цинк-фосфатні цементи, гідрофосфатний цемент, полікарбоксилатні цементи, склоіономерні цементи), лайнери (тонкошарові);
- методика накладання різних ізолюючих прокладок в каріозні порожнини I-V класів за Блеком

2.2 Вміти:

- замішувати цинк-фосфатні цементи згідно інструкції;
- замішувати силікатні цементи згідно інструкції;
- замішувати силіко-фосфатні цементи згідно інструкції;
- оволодіти навичками маніпуляцій при роботі з різними цементами;
- оволодіти навичками накладання різних ізолюючих прокладок.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Класифікація стоматологічних цементів.
2. Фізико-механічні властивості цинк-фосфатних цементів.
3. Фізико-механічні властивості силікатних цементів.

4. Фізико-механічні властивості силіко-фосфатних цементів.
5. Фізико-механічні властивості полікарбоксилатних цементів.
6. Показання до застосування цинк-фосфатних цементів.
7. Показання до застосування силікатних цементів.
8. Показання до застосування силіко-фосфатних цементів.
9. Показання до застосування полікарбоксилатних цементів.
10. Види ізолюючих прокладочних матеріалів: базові (цинк-фосфатні цемент, гідрофосфатний цемент, полікарбоксилатні цемент, склоіономерні цемент), лайнери (тонкошарові).
11. Методики накладання різних ізолюючих прокладок.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Цинк-фосфатний стоматологічний цемент складається з порошку і рідини. Компонентами порошку є: оксиди цинку, магнію, кремнію, вісмуту. Вкажіть процентний вміст в порошку оксиду цинку:

- A. 65-70%
- B. 40-50%
- C. 75-90%
- D. 45-55%
- E. 35-40%

Відповідь:

2. Цинк-фосфатний стоматологічний цемент складається з порошку і рідини. Що являє собою рідина фосфат - цементу?

- A. водний розчин поліакрилової кислоти
- B. водний розчин трихлороцтової кислоти
- C. евгенол
- D. водний розчин ортофосфорної кислоти
- E. водний розчин малеїнової кислоти

Відповідь:

3. Вкажіть основні компоненти цинк-фосфатного цементу:

- A. фторалюмосілікат і фосфорна кислота
- B. алюмінію оксид і фосфорна кислота
- C. цинку фосфат і полікарбонова кислота
- D. магнію оксид і фосфорна кислота
- E. цинку оксид та ортофосфорна кислота

Відповідь:

4. Який основний недолік цинк-фосфатного цементу:

- A. недостатньо висока міцність цементу

- В. виражена токсична дія цементу на пульпу
- С. зміна кольору цементу після затвердіння
- Д. висока еластичність цементу
- Е. висока теплопровідність цементу

Відповідь:

5. Базова прокладка - це шар підкладкового матеріалу товщиною більше:

- А. 1,0 мм
- В. 0,6 мм
- С. 0,8 мм
- Д. 0,4 мм
- Е. 1,5 мм

Відповідь:

6. Ізолююча прокладка накладається:

- А. на найглибше місце каріозної порожнини
- В. в області проекції рогу пульпи
- С. на дно і стінки порожнини до емалево-дентинного кордону
- Д. на дно каріозної порожнини
- Е. на дно і стінки порожнини вище емалево-дентинної кордону

Відповідь:

7. Правильне внесення цинк-фосфатного цементу в підготовлену каріозну порожнину проводиться:

- А. невеликими порціями
- В. 1-2 порціями
- С. пошарово
- Д. декількома великими порціями

Відповідь:

8. Які матеріали можна використовувати для накладення ізолюючої прокладки?

- А. водний дентин, цинк-оксид-евгенольний цемент
- В. фосфат-цемент, склоіономерний цемент, лаки
- С. матеріали на основі гідроксиду кальцію
- Д. герметики
- Е. комбіновані пасти

Відповідь:

9. Вкажіть, з якою метою застосовується ізолююча прокладка:

- А. має протизапальну дію
- В. надає одонтотропну дію
- С. надає антисептичну дію
- Д. забезпечує захист дентину і пульпи зуба від хімічних, термічних і гальванічних впливів.

Е. має антимікробну дію

Відповідь:

10. Вкажіть негативні властивості цинк-фосфатних цементів:

А. пластичність

В. рентгенконтрастність

С. мала теплопровідність

Д. наявність вільної ортофосфорної кислоти в перші хвилини після замішування

Е. достатня щільність

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ "Медицина", 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ "Медицина", 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ.

навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.

5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.

6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.

7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №17

ТЕМА : Склоіономерні цементи: класифікація, склад, властивості, позитивні та негативні якості, показання до застосування. Поняття контактного пункту, значення його порушення в патології пародонту. Стоматологічні аксесуари для його відновлення. Шліфування та полірування пломб: інструменти, засоби, методика. Поняття постбондингу.

I. Актуальність теми: Високі вимоги, які пред'являються до пломбувальних матеріалів, специфічні умови, які характерні для порожнини рота і мають вплив на якість пломби, пояснюють той факт, що до теперішнього часу немає ідеального матеріалу для пломбування каріозних порожнин, який би був дешевим, легким у використанні, довговічним та ін. Як і раніше цементи залишаються найпоширенішими матеріалами, котрі використовуються лікарями-стоматологами для відновлення каріозних порожнин II, III, V класу (силікатні), I, II, III (силікофосфатні) та I-V (склоіономерні цементи).

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- історію виникнення склоіономерних цементів;
- склад і фізико-механічні властивості склоіономерних цементів;
- класифікацію склоіономерних цементів;
- показання до застосування склоіономерних цементів;
- правила роботи зі склоіономерними цементами;
- сучасні склоіономерні цементи;
- методику приготування і пломбування склоіономерними цементами;
- поняття контактного пункту, значення його порушення в патології пародонта;
- аксесуари для відновлення контактної точки;
- шліфування та полірування пломби;
- поняття постбондингу.

2.2 Вміти:

- замішувати склоіономерні цементи;
- оволодіти навичками маніпуляцій при роботі зі склоіономерними цементами;
- вміти формувати контактний пункт;
- оволодіти методикою шліфування та полірування пломб.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Історія виникнення склоіономерних цементів.
2. Фізико-механічні властивості склоіономерних цементів.
3. Класифікація склоіономерних цементів.
4. Показання до застосування склоіономерних цементів.
5. Правила роботи зі склоіономерними цементами.
6. Сучасні склоіономерні цементи.
7. Методика приготування і пломбування склоіономерними цементами.

8. Поняття контактної точки, значення його порушення в патології пародонта.
9. Аксесуари для відновлення контактної точки.
10. Правила накладання матриць та матрицетримача.
11. Методика відновлення контактної точки
12. Шліфування та полірування пломби
13. Поняття постбондингу.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Рідина СІЦ складається з:

- A. фосфорної кислоти
- B. соляної кислоти
- C. поліакрилової кислоти
- D. лимонної кислоти
- E. сірчаної кислоти

Відповідь:

2. Основним компонентом порошку СІЦ є:

- A. оксид цинку
- B. алюмосилікатне скло
- C. біла глина
- D. барієве скло
- E. порцелянове борошно

Відповідь:

3. Вміст фторидів (CaF_2 , NaF) в СІЦ надає ефект:

- A. карієсстатичний
- B. хімічного зв'язку з тканинами зуба
- C. хімічного зв'язку з різними матеріалами
- D. механічної міцності матеріалу
- E. прозорості

Відповідь:

4. До негативних властивостей СІЦ відноситься:

- A. карієсстатичний ефект
- B. адгезія до тканин зуба
- C. недостатня естетичність
- D. розчинність в ротовій рідині
- E. біосумісність з тканинами зуба

Відповідь:

5. До позитивних властивостей СІЦ відноситься:

- A. низька рН
- B. біосумісність з тканинами зуба
- C. крихкість
- D. стираємість
- E. естетичність

Відповідь:

6. Яку роль виконує контактний пункт?

- A. ніякої ролі не грає
- B. сприяє кращій фіксації пломби
- C. сприяє рівномірному розподілу жувального тиску по зубному ряду
- D. сприяє фіксації зуба в лунці

Відповідь:

7. Який матеріал показаний при пломбуванні порожнин у пацієнта з множинним карієсом і незадовільною гігієною порожнини рота?

- A. СІЦ
- B. силікатний цемент
- C. штучний дентин
- D. силіко-фосфатний цемент
- E. немає правильної відповіді

Відповідь:

8. Який матеріал показаний при пломбуванні порожнини у пацієнта з гіперсалівацією?

- A. силікатний цемент
- B. штучний дентин
- C. СІЦ
- D. дентин паста
- E. полікарбосилатний цемент

Відповідь:

9. Який матеріал показаний при пломбуванні порожнини у пацієнта з карієсом цементу?

- A. силіко-фосфатний цемент

- В. силікатний цемент
 - С. дентин паста
 - Д. СЩ
 - Е. полікарбосилатний цемент
- Відповідь:

10. Який матеріал використовують в якості прокладки під композитний матеріал світлового твердіння?

- А. фосфат-цемент
- В. діоксифісфат
- С. СЩ світлового твердіння
- Д. СЩ хімічного твердіння
- Е. цинк-оксид-евгенольний цемент

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.

3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №18

ТЕМА : Срібна та мідна амальгами: склад, властивості, позитивні та негативні якості, показання та правила застосування. Особливості шліфування та полірування пломби.

I. Актуальність теми: Досить довгий час для отримання металевих пломб була амальгама. Застосовують її у стоматології на протязі 150 років. Успіх застосування даного матеріалу у стоматологічній практиці забезпечується його високими фізико-хімічними властивостями, довговічністю використання, особливо в зубах жувальної групи, які повинні витримувати велике навантаження на протязі тривалого часу. Не дивлячись на швидкий розвиток стоматологічних технологій, амальгама все ж таки займає не останнє місце серед стоматологічних матеріалів, які використовуються для відновлення дефектів зубів, які мають велике навантаження.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію амальгами;
- фізико-механічні властивості амальгами;
- показання до застосування амальгами;
- позитивні та негативні властивості амальгами;
- основні етапи пломбування амальгамою;
- особливості пломбування каріозних порожнин амальгамою
- особливості шліфування та полірування пломб із амальгам.

2.2 Вміти:

- готувати амальгаму згідно інструкції;
- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з амальгамою.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Класифікація амальгам.
2. Фізико-механічні властивості амальгам.
3. Показання до застосування амальгам.
4. Позитивні та негативні властивості амальгам.
5. Основні етапи пломбування амальгамою.
6. Особливості пломбування каріозних порожнин амальгамою.
7. Особливості шліфування та полірування пломб із амальгам.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Вкажіть процентний вміст срібла в порошку срібної амальгами:
A. 79%
B. 65%
C. 29%

D. 3%

E. 1%

Відповідь:

2. Вкажіть основні компоненти срібної амальгами:

A. срібло, олово, ртуть

B. срібло, мідь, ртуть

C. срібло, цинк, ртуть

D. срібло, олово, галій

E. срібло, залізо, ртуть

Відповідь:

3. Який основний недолік срібної амальгами:

A. відносна дешевизна

B. недостатня адгезія до твердих тканин зуба

C. висока міцність та твердість

D. стабільність (стійкість) у ротовій рідині

E. висока пластичність

Відповідь:

4. Виберіть з перерахованого позитивну властивість срібної амальгами:

A. подразнюючу дію на пульпу за рахунок високої теплопровідності пломби

B. відміну в кольорі від твердих тканин зуба

C. зміна обсягу при твердінні

D. висока міцність

E. низька адгезія до твердих тканин зуба

Відповідь:

5. Показанням до застосування срібних амальгам є каріозні порожнини:

A. I, II клас за Блекум

B. III, IV клас за Блекум

C. IV, V клас за Блекум

D. I, IV клас за Блекум

E. II, IV клас за Блекум

Відповідь:

6. Після препарування сформована порожнина для пломби з амальгами має форму:

A. грушоподібну

- В. овальну
- С. ящикоподібну
- Д. трикутню
- Е. вільного дизайну

Відповідь:

7. Скос емалі для пломб з амальгами проводиться під кутом:

- А. 45о на всю товщу емалі
- В. 15о не на всю товщу емалі
- С. 90о на всю товщу емалі
- Д. 45о не на всю товщу емалі

Відповідь:

8. Ізольююча прокладка для пломб з амальгами має розмір:

- А. 0,5 - 1 мм
- В. 1,5 - 2 мм
- С. 2 - 3 мм
- Д. 0,2 - 0,5 мм
- Е. 3 - 4 мм

Відповідь:

9. Правильне внесення амальгами в підготовлену каріозну порожнину проводиться:

- А. пошарово
- В. 1-2 порціями
- С. єдиною порцією
- Д. невеликими порціями

Відповідь:

10. Шліфування і полірування пломби з амальгами проводять через:

- А. 5-9 хвилин
- В. 7-10 хвилин
- С. 24 години
- Д. 48 годин

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №19

ТЕМА : Композиційні матеріали: класифікація, склад. Матеріали хімічного та фотополімерного способу затвердіння: позитивні та негативні якості, показання до використання, методика застосування. Фотополімеризатори: призначення, види, фізико-технічні характеристики. Техніка безпеки роботи з ними. Режими світлового впливу. *Компомери, ормокери: склад, властивості, показання до використання (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Композиційні матеріали: класифікація, склад. Матеріали хімічного та фотополімерного способу затвердіння: позитивні та негативні якості, показання до використання, методика застосування.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- основні компоненти композиційних пломбувальних матеріалів;
- класифікацію композиційних матеріалів;
- фізико-механічні властивості композитів;
- показання до застосування композиційних матеріалів;
- сучасні композити хімічної полімеризації;
- методику приготування і пломбування композиційними матеріалами хімічної полімеризації
- фізико-механічні властивості композиційних матеріалів світлової полімеризації;
- переваги і недоліки композиційних матеріалів світлової полімеризації;
- показання і протипоказання до пломбування каріозних порожнин композиційними матеріалами світлової полімеризації;
- етапи і особливості роботи з композиційними матеріалами світлової полімеризації;
- сучасні композиційні матеріали світлової полімеризації;
- фотополімеризатори, види, фізико-технічні характеристики;
- режими світлового впливу.

2.2 Вміти:

- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з композиційними матеріалами хімічної полімеризації;
- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з композиційними матеріалами світлової полімеризації.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Основні компоненти композиційних пломбувальних матеріалів.
2. Класифікація композиційних матеріалів.
3. Фізико-механічні властивості композитів.
4. Показання до застосування композиційних матеріалів.

5. Сучасні композити хімічної полімеризації.
6. Методика приготування і пломбування композиційними матеріалами хімічної полімеризації.
7. Фізико-механічні властивості композиційних матеріалів світлової полімеризації.
8. Переваги і недоліки композиційних матеріалів світлової полімеризації.
9. Показання і протипоказання до пломбування каріозних порожнин композиційними матеріалами світлової полімеризації.
10. Етапи і особливості роботи з композиційними матеріалами світлової полімеризації.
11. Сучасні композиційні матеріали світлової полімеризації.
12. Фотополімеризатори, види, фізико-технічні характеристики, режими світлового впливу

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Чому при використанні композитних пломб кут переходу стінки порожнини в дно треба закругляти, а не робити його прямим?
 - A. Пломби термолабільні та не встигають прийняти потрібну форму
 - B. Погана адгезія та значна усадка
 - C. Прокладка порушує цей кут
 - D. При полімеризації матеріал прагне прийняти форму кулі
 - E. Механічна та хімічна нестійкістьВідповідь:

2. Правильна методика пломбування композитами хімічного твердіння:
 - A. Накладання прокладки тільки на дно, внесення матеріалу в порожнину декількома порціями
 - B. Накладання прокладки на дно порожнини, внесення матеріалу дрібними порціями і ущільнення кожної порції штопфером
 - C. Кондиціонування дентину протягом 15 сек., потім внесення матеріалу однією порцією і покриття лаком
 - D. Нанесення матеріалу на ізолюючу прокладку невеликими порціями
 - E. Накладання прокладки до емалево-дентинного з'єднання, протравлювання емалі, нанесення адгезиву і матеріалуВідповідь:

3. Якої форми слід препарувати каріозну порожнину для подальшого пломбування її композитним матеріалом?

- A. Кути закруглені, потрібно скосити край емалі під кутом 45°
- B. Формується порожнина ящікоподібної форми
- C. Кути порожнини прямі, потрібно скосити край емалі під кутом 75°
- D. Формують порожнину грушоподібної форми з нависаючими краями емалі
- E. Немає залежності

Відповідь:

4. Який вид пломбувального матеріалу доцільно використовувати в порожнині IV класу за Блеком?

- A. Склоіономерний цемент
- B. Амальгама
- C. Силікатний цемент
- D. компомери
- E. Композит хімічного твердіння

Відповідь:

5. Які основні позитивні властивості гібридних композитів у порівнянні з макронаповненими композитами?

- A. Матеріали тверді, але погано поліруються
- B. Матеріали з високими косметичними властивостями
- C. Стійкі до стирання, добре поліруються, малотоксичні
- D. Матеріали не відрізняються
- E. Матеріали з гарною адгезією до тканин зуба

Відповідь:

6. Визначте показання до застосування композитів

- A. Пломбування порожнин III і V класів
- B. Пломбування порожнин IV класу
- C. Пломбування порожнин II класу
- D. Пломбування порожнин всіх класів
- E. Пломбування порожнин I і V класів

Відповідь:

7. Визначте протипоказання до застосування композитних пломбувальних матеріалів:

- A. Пломбування депульпованих зубів
- B. Пломбування глибоких каріозних порожнин
- C. Відновлення клиноподібних дефектів

D. У дитячій практиці до 16 років

E. Наявність золотих коронок

Відповідь:

8. З якою метою застосовують протравлювання емалі кислотами перед пломбуванням сформованої порожнини композитом?

A. Для поліпшення фіксації пломб

B. Для видалення ушкодженої під час препарування емалі

C. Для медикаментозної обробки емалі

D. Для створення крайового прилягання

E. Для профілактики вторинного карієсу

Відповідь:

9. Яку групу пломбувальних матеріалів слід вибрати для пломбування глибокої каріозної порожнини, розташованої на медіально-жувальній поверхні 14?

A. Цементи

B. Амальгами

C. Композити

D. СЦ

E. Герметики

Відповідь:

10. До негативних властивостей композиту хімічного затвердіння відноситься:

A. Рівномірність полімеризації

B. Хімічна стійкість в середовищі порожнини рота

C. Простота застосування

D. Мінімальний час виготовлення реставрації

E. Низька зносостійкість

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.V. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №20

ТЕМА : Адгезія: поняття, види. Адгезивні системи: склад, принцип взаємодії з тканинами зуба, техніка застосування. Кислотне травлення, кондиціонування: мета, методика, помилки та ускладнення. Стандартна техніка роботи з композиційними матеріалами хімічного і світлового способів твердіння. *Текучі пломбувальні матеріали: склад, позитивні властивості та недоліки, показання до використання (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Композитні матеріали не володіють адгезією до зубних тканин і для того, щоб реставраційний матеріал став одним цілим з зубом, використовують спеціальні речовини, які в стоматології отримали назву - адгезивні системи. Головним завданням лікаря є вибір системи, яка буде відповідати вимогам певної клінічної ситуації. Так, наприклад, для найпростіших випадків (невеликий розмір пломби, низькі навантаження і невисокі вимоги до естетики) оптимальним вибором будуть прості системи - «все в одному». У разі якщо проводяться реставрації жувальних зубів, адгезивна фіксація вкладок, краще віддати перевагу системам, які наносяться в декілька етапів.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- адгезія: поняття, види;
- кислотне протравлювання та кондиціонування: види, методика;
- помилки та ускладнення при кислотному протравлюванні емалі та дентину;
- класифікацію адгезивних систем;
- правила роботи з адгезивними системами;
- принцип взаємодії адгезивних систем з тканинами зуба;
- методику роботи з композиційними матеріалами хімічної та світлової полімеризації.

2.2 Вміти:

- провести протравлювання;
- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з адгезивними системами;
- оволодіти навичками терапевтичних маніпуляцій при роботі з композиційними матеріалами хімічної та світлової полімеризації.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Адгезія: поняття, види.
2. Кислотне протравлювання та кондиціонування: види, методика.
3. Помилки та ускладнення при кислотному протравлюванні емалі та дентину.
4. Класифікація адгезивних систем.
5. Правила роботи з адгезивними системами.
6. Принцип взаємодії адгезивних систем з тканинами зуба.
7. Методику роботи з композиційними матеріалами хімічної та світлової полімеризації

IV.Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Протравлювання емалі та дентину проводиться для:

- A. Посилення бактерицидних властивостей композитів
- B. Підвищення якості крайового прилягання, для видалення змащеного шару
- C. Медикаментозної обробки каріозної порожнини
- D. Створення гібридного шару
- E. Ремінералізації емалі

Відповідь:

2. З'єднання емалевих адгезивів з емаллю зуба відбувається за рахунок:

- A. Проникнення бонд-агенту в мікропори емалі
- B. Утворення хімічного зв'язку
- C. Утворення гібридного шару
- D. Утворення змащеного шару
- E. Розширення адгезиву під час полімеризації

Відповідь:

3. Праймер забезпечує:

- A. Видалення змащеного шару
- B. Підготовку гідрофільного дентину до з'єднання з композитом
- C. Зволоження дентину
- D. Підготовку емалі до нанесення адгезиву
- E. Зменшення чутливості після пломбування

Відповідь:

4. Яка неорганічна кислота використовується для протравлювання емалі перед пломбуванням композитним матеріалом?

- A. 5-10% щавлева
- B. 1-2% лимонна
- C. 30-40% ортофосфорна
- D. 0,3-1% малеїнова
- E. 10-15% мурашина

Відповідь:

5. До адгезивних систем належать:

- A. Алюмосилікат
- B. Дентин-паста

- C. Бонд-агент
 - D. Ацетон
 - E. Спирт
- Відповідь:

6. Після нанесення однокомпонентної адгезивної системи поверхня дентину повинна бути:

- A. пересушена
- B. Злегка волога
- C. Рясно зволожена
- D. Матова
- E. Яскраво-білого кольору

Відповідь:

7. Що з переліченого входить до складу змащеного шару:

- A. Компоненти ротової рідини
- B. Мікроорганізми
- C. Фрагменти колагенових волокон
- D. Фрагменти кристалів гідроксиапатиту
- E. Все перераховане

Відповідь:

8. Сучасний погляд на питання часу протравлювання емалі та дентину перед пломбуванням композитами:

- A. Емаль - 15-30 сек., Дентин - до 15 сек.
- B. Емаль - 30-60 сек., Дентин - до 30 сек.
- C. Емаль - 1,5 хв., Дентин - до 15 сек.
- D. Емаль - 15-30 сек., Дентин - 40 сек.
- E. Емаль - 40-60 сек., Дентин - до 40 сек.

Відповідь:

9. Скільки «поколінь» мають адгезивні системи?

- A. 5
- B. 7
- C. 6
- D. 4
- E. 8

Відповідь:

10. «Праймер» забезпечує:

А. Підготовку дентину до з'єднання з композитом

В. Підготовку емалі до з'єднання з композитом

С. Підготовку емалі до з'єднання з адгезивом

Д. Підготовку емалі до кондиціювання

Е. Підготовку дентину до кондиціювання

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.

5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №21

ТЕМА : Контроль засвоєння змістового модуля 3.

Перелік теоретичних питань до змістового модуля № 3 «Пломбувальні матеріали»

1. Класифікація пломбувальних матеріалів.
2. Матеріали для тимчасових пломб та герметичних пов'язок. Вимоги до них. Склад, властивості, особливості приготування та використання.
3. Тимчасова пломба та герметична пов'язка. Визначення. Методика накладання.
4. Лікувальні прокладки: групи, склад, властивості, показання до застосування, методика накладання.
5. Класифікація стоматологічних цементів.
6. Фосфат-цемент: склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування.
7. Ізоляція пульпи: поняття. Види ізоляційних прокладок: лайнерна та базисна. Матеріали для ізоляції пульпи: склад, властивості, показання до застосування, методика накладання.
8. Силіко-фосфатні стоматологічні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
9. Силікатні стоматологічні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
10. Склоіномірні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
11. Поняття контактного пункту при пломбуванні каріозної порожнини, значення його в патології пародонту, методи відновлення, вибір пломбувального матеріалу.
12. Срібна амальгама: склад, позитивні та негативні якості, техніка замішування та пломбування, шліфовка та поліровка пломби.
13. Класифікація композиційних пломбувальних матеріалів. Склад та властивості, показання до застосування.
14. Макронаповнені композиційні пломбувальні матеріали: характеристика, показання, техніка пломбування, особливості шліфовки та поліровки пломби.
15. Мікронаповнені і гібридні композиційні пломбувальні матеріали: порівняльна характеристика, показання, техніка пломбування, особливості шліфовки та поліровки пломби.
16. Фотополімеризатори: призначення, види, фізико-технічні характеристики. Техніка безпеки роботи з ними. Режимы світлового впливу.
17. Компомери: склад, властивості, показання до використання.
18. Ормокери: склад, властивості, показання до використання.
19. Текучі пломбувальні матеріали: склад, позитивні властивості та недоліки, показання до використання.
20. Протравлювання (кондиціонування): мета, засоби і методика проведення. Можливі помилки та ускладнення.
21. Адгезія: поняття, види. Покоління адгезивних систем. Принципи взаємодії з тканинами зуба, техніка застосування.

22. Механізм адгезії композиційних пломбувальних матеріалів хімічного затвердіння.
23. Поняття змазаного шару, гібридної зони, колапсу колагенових волокон.
24. Характеристика адгезивних систем 5 та 6 покоління. Особливості застосування.

Перелік практичних завдань до змістового модуля № 3 «Пломбувальні матеріали»

1. Приготувати та накласти пломбувальний матеріал для тимчасової пломби чи герметичної пов'язки.
2. Приготувати та накласти лікувальну пасту та тимчасову пломбу.
3. Приготувати та накласти цинк-фосфатний цемент в якості ізолюючої прокладки в каріозні порожнини різних класів за Блеком, тимчасової пломби.
4. Приготувати та накласти силікатний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
5. Приготувати та накласти силікофосфатний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
6. Провести кондиціонування емалі, приготувати та накласти склоіономерний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
7. Відновити контактний пункт в каріозних порожнинах 2-4 класів за Блеком.
8. Шліфувати та полірувати пломби з різних пломбувальних матеріалів.
9. Приготувати та накласти постійну пломбу зі срібної амальгами в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
10. Провести протравлювання емалі, підготувати та нанести адгезив, замішати та накласти постійну пломбу з композиційного матеріалу хімічного способу твердіння в каріозні порожнини на фантомі.
11. Провести протравлювання, підготувати та нанести адгезив, накласти композиційну пломбу фотополімерного способу твердіння у каріозні порожнини 3, 4, 5 класу за Блеком. Провести направлену полімеризацію, обравши режим світлового впливу.
12. Провести підготовку фісур (мікропрепарування) до енамелопластики чи герметизації склоіономерним цементом чи текучим композиційним матеріалом.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №22

Тема: Ендодонтія – її задачі та цілі. Ендодонтичний інструментарій: класифікація, різновидність, призначення, правила застосування. Стандарти ISO. Оптичні системи для ендодонтичних маніпуляцій. *Інструменти для машинної обробки корневих каналів: види наконечників, ендодонтичного інструментарію. Пристосування для видалення відламків інструментів з корневих каналів (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Для ендодонтичного лікування, починаючи від створення доступу до порожнини, закінчуючи пломбуванням корневих каналів і постановкою штифтів, потрібна велика кількість інструментів та матеріалів. У 1950-х роках ендодонтичні інструменти були стандартизовані. Більшість країн використовують стандарт ISO 3630, який було затверджено Технічним комітетом 106 Міжнародної Організації зі стандартів.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- поняття ендодонтії, її задачі та цілі;
- будову ендодонтичного інструмента;
- стандарти ISO;
- основні параметри інструментів для обробки корневих каналів;
- класифікацію ендодонтичного інструментарію;
- види та призначення інструментів для розкриття порожнини зуба, пошуку та розширення устів кореневого каналу;
- види та призначення інструментів для визначення розміру кореневого каналу (діагностичні інструменти);
- види та призначення інструментів для видалення м'яких тканин з кореневого каналу;
- види та призначення інструментів для проходження, розширення та формування корневих каналів;
- види та призначення інструментів для пломбування (обтурації) корневих каналів;
- види та призначення ендодонтичних аксесуарів;
- оптичні системи для ендодонтичних маніпуляцій.

2.2 Вміти:

- користуватися інструментами для розкриття порожнини зуба, пошуку та розширення устів кореневого каналу;
- користуватися інструментами для визначення розміру кореневого каналу (діагностичним інструментами);
- користуватися інструментами для видалення м'яких тканин з кореневого каналу;
- користуватися інструментами для проходження, розширення та формування корневих каналів;

- користуватися інструментами для пломбування (обтурації) корневих каналів;
- користуватися ендодонтичними аксесуарами;
- користуватися оптичними системами для ендодонтичних маніпуляцій.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Поняття ендодонтії, її задачі та цілі
2. Будова ендодонтичного інструмента.
3. Основні параметри інструментів для обробки корневих каналів.
4. Стандарти ISO.
5. Класифікація ендодонтичного інструментарію.
6. Види та призначення інструментів для розкриття порожнини зуба, пошуку та розширення устів корневих каналів.
7. Види та призначення інструментів для визначення розміру кореневого каналу (діагностичні інструменти).
8. Види та призначення інструментів для видалення м'яких тканин з кореневого каналу.
9. Види та призначення інструментів для проходження, розширення та формування корневих каналів.
10. Види та призначення інструментів для пломбування (обтурації корневих каналів).
11. Види та призначення ендодонтичних аксесуарів.
12. Оптичні системи для ендодонтичних маніпуляцій.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Комплекс тканин, що включає пульпу і прилеглий до неї дентин, називають:

- A. періодонт
- B. ендодонт
- C. пародонт
- D. десмодонт
- E. періост

Відповідь:

2. Ендодонтія - це розділ стоматології, що вивчає:

- A. Техніку препарування каріозних порожнин
- B. Анатомію, патологію порожнини зуба
- C. Техніку пломбування каріозних порожнин
- D. Маніпуляції на тканинах пародонту
- E. Топографію порожнини зуба і маніпуляції в ній

Відповідь:

3. Першим етапом при інструментальній обробці кореневого каналу служить:

- A. Антисептична обробка
- B. Розширення апікального отвору
- C. Визначення довжини кореневого каналу
- D. Розширення гирла кореневого каналу
- E. Розкриття порожнини зубу

Відповідь:

4. Яке колірне кодування за стандартами ISO має ендодонтичний інструмент 008 розміру?

- A. Білу
- B. Червону
- C. Синю
- D. Сіру
- E. Жовту

Відповідь:

5. Біле колірне кодування за стандартами ISO має ендодонтичний інструмент розміру:

- A. 006
- B. 008
- C. 015
- D. 025
- E. 030

Відповідь:

6. Інструмент, позначений за стандартизацією ISO символом «трикутник», - це:

- A. Спредер
- B. пульпоекстрактори
- C. Коренева голка Міллера
- D. К-риммер (дрільбори)
- E. Н-файл

Відповідь:

7. Інструмент для розширення кореневого каналу:

- A. Плаггер
- B. пульпоекстрактор
- C. каналонаповнювач
- D. Н-файл

Е. Коренева голка Міллера

Відповідь:

8. Для розширення гирла кореневого каналу застосовують:

А. К-риммер

В. К-файл

С. Розгортку

Д. Риммер типу Reeso (Largo)

Е. Н-файл

Відповідь:

9. До діагностичних ендодонтичних інструментів відносять:

А. К-флексориммер

В. Коренева голка Міллера (гранована)

С. пульпоекстрактори

Д. Коренева голка (гладка)

Е. Н-файл

Відповідь:

10. Для видалення пульпи з кореневого каналу використовують:

А. пульпоекстрактори

В. Спредер

С. Плаггер

Д. Каналонаповнювач

Е. Кореневу голку Міллера

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ "Медицина", 2017. 664 с.

2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.

3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.

4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №23

ТЕМА : Клінічні особливості будови порожнини зуба та кореневих каналів різців, іклів, премолярів та молярів.

I. Актуальність теми: Розкриття порожнини зуба проводять з метою створення умов для повного видалення пульпи та її залишків, формування доступу до устів кореневих каналів для проведення подальших ендодонтичних утручань. Для правильного розкриття порожнини зуба необхідне знання клінічної анатомії зуба, топографії порожнини зуба і кореневих каналів. Подібність будови окремих груп зубів дає змогу виділити особливості розкриття порожнин зубів – різців й іклів, премолярів і молярів.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- особливості топографії порожнини зуба різців та іклів;
- особливості топографії порожнини зуба премолярів та молярів;
- особливості топографії кореневих каналів різців та іклів;
- особливості топографії кореневих каналів премолярів та молярів.

2.2 Вміти:

- намалювати повздовжній шліф зуба, відображаючи приблизну порожнину зуба та кореневі канали різців та іклів;
- намалювати повздовжній шліф зуба, відображаючи приблизну порожнину зуба та кореневі канали премолярів та молярів;
- намалювати поперечний шліф зуба, відображаючи приблизну порожнину різців та іклів;
- намалювати поперечний шліф зуба, відображаючи приблизну порожнину премолярів та молярів.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Особливості топографії порожнини зуба різців та іклів верхньої та нижньої щелепи.
2. Особливості топографії порожнини зуба премолярів та молярів верхньої та нижньої щелепи.
3. Особливості топографії кореневих каналів різців та іклів верхньої та нижньої щелепи.
4. Особливості топографії кореневих каналів премолярів та молярів верхньої та нижньої щелепи.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Яку форму має корінь центральних верхніх різців?
А. Трикутну
В. Овальну
С. Конічну

D. Кубічну

Відповідь:

2. Чим закінчується корінь в області верхівки?

A. Емалево-дентинним з'єднанням

B. Контактною поверхнею

C. Вузьким апікальним отвором

D. Ріжучим краєм

E. Горбиком

Відповідь:

3. Яка кількість кореневих каналів є в латеральному різці верхньої щелепи?

A. Два

B. Від одного до трьох

C. Один

D. Три

E. Від двох до чотирьох

Відповідь:

4. В яких зубах дно порожнини має сідлоподібну форму?

A. В верхніх іклах

B. В других нижніх премолярах

C. У перших верхніх премолярах

D. У латеральних нижніх різцях

E. В нижніх іклах

Відповідь:

5. Вкажіть, в якому напрямку здавлений корінь центральних різців нижньої щелепи?

A. В вестибуло-оральному

B. У дистально-язичному

C. В медіо-дистальному

D. У піднебінно-щічному

Відповідь:

6. На якому рівні розташована найбільш широка частина порожнини латеральних різців нижньої щелепи?

A. На рівні ріжучого краю

B. На рівні апексу

C. На рівні шийки зуба

D. На рівні коронкової частини

Відповідь:

7. Чи добре виражена ознака кривизни кореня на верхньому іклі?

A. Так

B. Ні

Відповідь:

8. У скількох відсотках випадків є один канал в іклах верхньої щелепи?

A. 6%

B. 13,5%

C. 100%

D. 85%

E. 36%

Відповідь:

9. У якого зуба може бути розщеплення верхівки на два самостійних кореня - щічний та піднебінний?

A. Другого верхнього премоляра

B. Центрального верхнього різця

C. Першого верхнього премоляра

D. Першого нижнього премоляра

E. латерального нижнього різця

Відповідь:

10. Всередині зубу є порожнина (cavum dentis), яка ділиться на:

A. Кореневий канал та емалево-дентинне з'єднання

B. пришийкову ділянку і апекс

C. коронкову частину та кореневий канал

D. Цемент та коронкову частину

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ "Медицина", 2017. 664 с.

2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.

3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.

4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.

5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №24

ТЕМА : Етапи ендодонтичного лікування зуба: розкриття (трепанация) порожнин зубів різних груп, накладання девіталізуючих речовин. Ампутація, екстирпація пульпи, видалення її розпаду: інструментарій, техніка виконання, можливі ускладнення. Медикаментозна обробка кореневих каналів: види (іригація, аплікація, тимчасова obturaція), групи та механізм дії лікарських засобів. Поняття герметичної, напівгерметичної, пухкої пов'язки.

I. Актуальність теми: Принципи ендодонтичного лікування передбачають не тільки інструментальну обробку та obturaцію кореневого каналу, але і проведення адекватного медикаментозного лікування. Лікарю-стоматологу інколи важко зорієнтуватися у великій кількості запропонованих йому препаратів та медикаментів, зробити кваліфікований, найбільш обґрунтований з медичної та економічної точок зору вибір.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- розкриття (трепанация) порожнин зубів різних груп;
- методику накладання девіталізуючих речовин;
- техніку створення ендодонтичного доступу;
- поняття ампутації пульпи, інструментарій та техніка її виконання;
- поняття екстирпації пульпи, інструментарій та техніка її виконання, можливі ускладнення;
- види медикаментозної обробки кореневих каналів: іригація, аплікація, тимчасова obturaція;
- групи лікарських засобів для медикаментозної обробки кореневих каналів, механізм їх дії;
- поняття герметичної, напівгерметичної та пухкої пов'язки.

2.2 Вміти:

- розкрити порожнину зуба різних груп зубів для ендодонтичного лікування;
- провести трепанацию порожнин зубів різних груп;
- накладати девіталізуючі речовини на пульпу;
- обрати інструментарій для проведення ампутації та екстирпації пульпи;
- обрати лікарських засобів для медикаментозної обробки кореневих каналів: іригації, аплікації, тимчасової obturaції;
- накладати герметичну, напівгерметичну та пухку пов'язку.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Методики розкриття (трепанация) порожнин зубів різних груп.
2. Методика накладання девіталізуючих речовин.
3. Техніка створення ендодонтичного доступу.
4. Поняття ампутації пульпи, інструментарій та техніка її виконання

5. Поняття екстирпації пульпи, інструментарій та техніка її виконання, можливі ускладнення.
6. Види медикаментозної обробки кореневих каналів: іригація, аплікація, тимчасова obturaція.
7. Групи лікарських засобів для медикаментозної обробки кореневих каналів, механізм їх дії.
8. Поняття герметичної, напівгерметичної та пухкої пов'язки.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Миш'яковиста паста в однокореневих зубах накладається на строк:

- A. 48 год
- B. 24 год
- C. 72 год
- D. 7 днів

Відповідь:

2. Миш'яковиста паста в багатокореневих зубах накладається на строк:

- A. 24 год
- B. 72 год
- C. 48 год
- D. 14 днів

Відповідь:

3. Пасти на основі параформальдегіду накладаються на термін:

- A. 1 добу
- B. 2 - 4 дня
- C. 7 - 14 днів
- D. 3 тижні

Відповідь:

4. Кількість миш'яковистою пасти, необхідне для девіталізації пульпи одного зуба, становить:

- A. 0,0006-0,0008 г
- B. 0,0001-0,0031 г
- C. 0,0015-0,0031 г
- D. 0,0026-0,0048 г

Відповідь:

5. Вкажіть, як правильно накладати миш'яковисту пасту:

- A. На розкриту точку рогу пульпової камери
- B. Поруч з розкритою точкою пульпової камери
- C. На нерозкриту точку рогу пульпової камери
- D. На дно каріозної порожнини в проекції рогу пульпової камери

Відповідь:

6. Виберіть з перерахованого матеріал для герметичної пов'язки:

- A. Дентин-паста
- B. Водний дентин
- C. Склоіономерний цемент
- D. Цинк-фосфатний цемент
- E. Силікатний цемент

Відповідь:

7. Який з інструментів доцільно використовувати для трепанації порожнини зуба:

- A. Кулястий бор великого розміру
- B. Циліндричний бор великого розміру
- C. Кулястий бор невеликого розміру
- D. зворотньоконусний бор невеликого розміру

Відповідь:

8. Вкажіть, яку дію на пульпу надає миш'яковистий ангідрид:

- A. Некротизуючу
- B. Стимулюючу
- C. Регенеруючу
- D. Відновлюючу

Відповідь:

9. При накладенні девіталізуючої пасти водний дентин накладається:

- A. На ватяну кульку з тиском
- B. На ватяну кульку без тиску
- C. Без ватяної кульки з тиском
- D. Без ватняної кульки та без тиску

Відповідь:

10. Під час трепанації молярів і премолярів верхньої і нижньої щелеп доцільно створення доступу до порожнини зуба через:

- A. Оклюзійну поверхню
- B. Вестибулярну поверхню
- C. Медіальну поверхню
- D. Дистальну поверхню

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №25

ТЕМА : Інструментальна обробка корневих каналів: поняття римінгу та файлінгу. Методи визначення робочої довжини кореневого каналу. Методи інструментальної обробки корневих каналів: “Step-back” та “Crown-down” техніки, тощо. Обробка каналів із використанням ротаційних інструментів. Медикаментозні засоби для хімічного розширення корневих каналів. Підготовка каналів до пломбування.

I. Актуальність теми: Успіх ендодонтичного лікування у багатьох випадках залежить від якісної механічної (інструментальної) обробки корневих каналів. Цей етап є, мабуть, основним та технічно найскладнішим компонентом ендодонтичного лікування. Принципи ендодонтичного лікування передбачають не тільки інструментальну обробку та obturaцію кореневого каналу, але і проведення адекватного медикаментозного лікування. Лікарю-стоматологу інколи важко зорієнтуватися у великій кількості запропонованих йому препаратів та медикаментів, зробити кваліфікований, найбільш обґрунтований з медичної та економічної точок зору вибір.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- задачі інструментальної обробки корневих каналів;
- поняття римінгу та файлінгу;
- поняття апікального отвору;
- апікально-коронкову методику обробки кореневого каналу (мета, етапи, переваги і недоліки);
- коронково-апикальну методику обробки кореневого каналу (мета, етапи, переваги і недоліки);
- техніку збалансованих сил;
- техніки машинних обробок корневих каналів;
- вимоги до медикаментозних препаратів, які застосовують для медикаментозної обробки корневих каналів;
- способи медикаментозної обробки каналів;
- групи препаратів для хімічного розширення корневих каналів;
- вимоги до підготовки корневих каналів до пломбування.

2.2 Вміти:

- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від методики інструментальної обробки кореневого каналу;
- провести апікально-коронкову методику обробки кореневого каналу;
- провести коронково-апикальну методику обробки кореневого каналу;
- провести машинну обробку корневих каналів;
- провести вибір медикаментозних препаратів для обробки корневих каналів залежно від етапу інструментальної обробки кореневого каналу;
- провести хімічного розширення корневих каналів.

III.Контрольні питання до теми заняття:

1. Задачі інструментальної обробки кореневих каналів (поняття римінгу та файлінгу).
2. Поняття апікального отвору.
3. Апікально-коронкова методика обробки кореневого каналу (мета, етапи, переваги і недоліки).
4. Коронково-апикальна методика обробки кореневого каналу (мета, етапи, переваги і недоліки).
5. Техніка збалансованих сил.
6. Техніки машинних обробок кореневих каналів.
7. Вимоги до медикаментозних препаратів, які застосовують для медикаментозної обробки кореневих каналів.
8. Способи медикаментозної обробки каналів.
9. Групи препаратів для хімічного розширення кореневих каналів.
- 10.Вимоги до підготовки кореневих каналів до пломбування

IV.Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. До апікально-корональної техніки розширення кореневих каналів відноситься:

- A. «Step-Down»
- B. Стандартна техніка та «Step-Down»
- C. Стандартна техніка і «Crown-Down»
- D. «Crown-Down» і «Step-Down»
- E. Стандартна техніка та «Step-Back»

Відповідь:

2. До коронально-апикальної техніки розширення кореневих каналів відноситься:

- A. «Crown-Down» і «Step-Down»
- B. Стандартна техніка та «Step-Down»
- C. Стандартна техніка і «Crown-Down»
- D. «Step-Down» і «Step-Back»
- E. «Step-Back» і «Crown-Down»

Відповідь:

3. При видаленні живої пульпи робоча довжина кореневих каналів повинна бути:

- A. На 1,5 мм менше рентгенологічної довжини кореня
- B. На 2 мм менше рентгенологічної довжини кореня
- C. На 3 мм менше рентгенологічної довжини кореня
- D. На 0,5 мм менше рентгенологічної довжини кореня
- E. На 1,5 мм більше рентгенологічної довжини кореня

Відповідь:

4. При видаленні девіталізованої, сильно інфікованої пульпи робоча довжина кореневих каналів повинна бути:

- A. На 1 мм більше рентгенологічної довжини кореня
 - B. На 1 мм менше рентгенологічної довжини кореня
 - C. На 3 мм менше рентгенологічної довжини кореня
 - D. На 0,5 мм менше рентгенологічної довжини кореня
 - E. На 1,5 мм більше рентгенологічної довжини кореня
- Відповідь:

5. Що є першим етапом розширення кореневих каналів з використанням техніки «Step-Back»?

- A. Згладжування стінок кореневих каналів
 - B. Проходження кореневих каналів і визначення робочої довжини
 - C. Формування апікального упору
 - D. Формування середньої частини кореневих каналів
 - E. Формування гирлової частини кореневих каналів
- Відповідь:

6. Який етап розширення кореневих каналів за технікою «Step-Back» іде після проходження кореневих каналів і визначення його робочої довжини?

- A. Формування середньої частини кореневих каналів
 - B. Формування гирлової частини кореневих каналів
 - C. Формування апікального упору
 - D. Згладження стінок кореневих каналів
- Відповідь:

7. Який етап розширення кореневих каналів за методикою «Step-Back» є заключним?

- A. Формування середньої частини кореневих каналів
 - B. Формування гирлової частини кореневих каналів
 - C. Формування апікального упору
 - D. Згладження стінок кореневих каналів
 - E. Проходження кореневих каналів
- Відповідь:

8. Яким інструментом проводиться згладження стінок кореневих каналів?

- A. Глубиномір
 - B. Н-файлом
 - C. Коренева голка Міллера
 - D. К-риммером
- Відповідь:

9. Коронально-апикальний метод «Crown-Down» інструментальної обробки кореневих каналів передбачає:

- A. Розширення тільки апікальної частини

- В. Розширення кореневих каналів від гирла до апикальному отвору, застосовуючи інструменти від більшого розміру до меншого
- С. Розширення тільки гирлової частини
- Д. Розширення кореневих каналів від апексу до гирла, застосовуючи інструменти від меншого розміру до більшого
- Е. Розширення тільки середньої частини кореневих каналів
- Відповідь:

10. Перевагою техніки «Crown-Down» перед технікою «Step-Back» є:
- А. Зменшення ризику проштовхування некротичного розпаду за верхівку кореня
- В. Більш швидка обробка кореневих каналів
- С. Ризик утворення сходинки
- Д. Нерівномірне розширення кореневих каналів
- Е. Збільшення ризику проштовхування некротичного розпаду за верхівку кореня
- Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ «Медицина», 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.

2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №26

ТЕМА : Матеріали для пломбування корневих каналів. Силери та філери: поняття, класифікація. Пластичні нетвердіючі пасти: групи, склад, властивості, показання до застосування, методика тимчасового пломбування корневих каналів.

I. Актуальність теми Пломбування (заповнення, obturaція) корневих каналів є невід'ємною частиною повноцінного ендодонтичного лікування. Використовуючи знання, лікар-стоматолог має можливість досягти найвищого результату при пломбуванні корневих каналів під час лікування пульпіту та періодонтиту. Тому знання властивостей сучасних пломбувальних матеріалів та ретельне вивчення способів пломбування є актуальним у фаховій підготовці лікаря-стоматолога.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- класифікацію матеріалів для пломбування корневих каналів (силери, філери);
- вимоги до пломбувальних матеріалів для заповнення корневих каналів;
- матеріали для тимчасового заповнення корневих каналів;
- пластичні нетвердіючі матеріали (групи, склад, переваги, недоліки);
- методика тимчасового пломбування корневих каналів.

2.2 Вміти:

- замішувати матеріали для тимчасового заповнення корневих каналів;
- вміти пломбувати кореневі канали тимчасовими пломбувальними матеріалами.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Класифікація матеріалів для пломбування корневих каналів (силери, філери).
2. Вимоги до матеріалів для пломбування корневих каналів.
3. Матеріали для тимчасового заповнення корневих каналів.
4. Пластичні нетвердіючі матеріали для obturaції корневих каналів (види, переваги, недоліки, представники).
5. Методика тимчасового пломбування корневих каналів.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Для пломбування корневих каналів застосовують:

- A. Композитні пломбувальні матеріали
- B. Цинкооксидевгенольні цементи
- C. Полікарбосилатні цементи
- D. Силікатні цементи
- E. Сілікофосфатні цементи

Відповідь:

2. Вкажіть позитивну властивість матеріалу для пломбування корневих каналів:

- A. Легко вводиться у канал
 - B. Подразнювати тканини періодонту
 - C. Бути пористим
 - D. Зменшуватися в обсязі при затвердінні
 - E. Забарвлювати тканини зуба
- Відповідь:

3. До складу порошку пломбувального матеріалу «Endometason» входить:
- A. Оксид міді
 - B. Дексаметазон
 - C. Евгенол
 - D. Оксид кальцію
 - E. Оксид кремнію
- Відповідь:

4. Одонтотропну дію має препарат на основі:
- A. Тимолу
 - B. Антибіотиків
 - C. Гідроксиду кальцію
 - D. Оксиду цинку
 - E. Протеолітичних ферментів
- Відповідь:

5. Представник групи сілерів на полімерній основі - це:
- A. Ендометазон
 - B. Вітапекс
 - C. Форфенан
 - D. Евгедент
 - E. АН-plus
- Відповідь:

6. При пломбуванні кореневого каналу пастою швидкість обертання машинного каналонаповнювача повинна бути (об / хв):
- A. 100-120
 - B. 500-600
 - C. 1000-1200
 - D. 10 000-20 000
 - E. 25 000-30 000
- Відповідь:

7. У якості сілеру на основі гідроксиду кальцію застосовують:
- A. Срібні штифти
 - B. Гутаперчеві штифти

- C. Апексит
 - D. Форфенан
 - E. Ендометазон
- Відповідь:

8. Пластичний матеріал що не твердне- це:

- A. Каласепт
- B. Ендометазон
- C. АН-plus
- D. Ketac-endo
- E. Фосфат-цемент

Відповідь:

9. Для пломбування кореневого каналу однокореневого зубу використовують:

- A. Резорцин-формалінову пасту
- B. Рідкотекучий композит
- C. Форфенан
- D. Силікатний цемент
- E. Гутаперчеві штифти з силером

Відповідь:

10. У якості сілєру при латеральній конденсації гутаперчі застосовують:

- A. Фосфат-цемент
- B. Матеріали на основі епоксидних смол
- C. силіко-фосфатний цемент
- D. Масляний дентин
- E. Силікатний цемент

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.

5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №27

ТЕМА : Пластичні твердіючі матеріали для пломбування кореневих каналів (силери): групи, склад, властивості, показання до застосування. Техніки пломбування кореневих каналів: центрального штифта, латеральної конденсації тощо. *Сучасні технології пломбування кореневих каналів, загальна характеристика (самостійна робота).*

I. Актуальність теми: Основний принцип процедури – тривимірно заповнити і герметично закрити кореневу систему не подразнюючими матеріалами. Ці матеріали повинні не тільки заповнити основний канал, а й проникнути в бокові та дельтоподібні відгалуження. Дотримуючись робочої довжини кореневих каналів, беручи до уваги фізіологічне апікальне звуження, не можливо переповнити кореневі канали через апекс до періодонту. Сьогодні часто обговорюється питання не тільки чим заповнювати кореневі канали, але і як це робити. Щоб бути всебічно підготовленим, лікар повинен володіти основними методами пломбування систем кореневого каналу.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- вимоги до кореневої пломби;
- методика пломбування однією пастою;
- метод пломбування штифтом у комбінації із заповнювачем (силером);
- метод латеральної конденсації гутаперчі;
- метод вертикальної конденсації гарячої гутаперчі;
- пломбування кореневих каналів із використанням системи «Термофіл».

2.2 Вміти:

- обрати стоматологічне обладнання та інструменти залежно від методики пломбування кореневого каналу;
- провести пломбування кореневого каналу однією пастою;
- провести пломбування кореневого каналу штифтом у комбінації із заповнювачем (силером);
- провести пломбування кореневого каналу методом латеральної конденсації гутаперчі.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Вимоги до кореневої пломби.
2. Методика пломбування однією пастою.
3. Метод пломбування штифтом із заповнювачем (силером) – спосіб центрального штифта або одного конуса.
4. Метод латеральної конденсації гутаперчі.
5. Пломбування кореневих каналів із використанням системи “Термофіл”, «Soft-Core», SuccessFil .
6. Метод вертикальної конденсації розігрітої гутаперчі.
7. Метод введення термопластифікованої гутаперчі за допомогою шприца.
8. Використання адгезивних систем для obturaції каналу.

9. Використання obturatorів на носії з поперечно-зшитої гутаперчі.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. На які групи за фізико-хімічними властивостями поділяють пломбувальні матеріали для корневих каналів:

- A. Паста що містять кальцій, що не тверднуть і ті що тверднуть
- B. Цементи, склоіономери
- C. Пластичні що не тверднуть, пластичні що тверднуть, тверді (штифти)
- D. Паста з антисептиком, паста з кальцієм, паста з цинку оксидом
- E. Паста на основі епоксидних смол, резорцин-формаліну, цинк-оксид-евгенолу

Відповідь:

2. Для чого використовують пластичні пломбувальні матеріали що тверднуть для корневих каналів:

- A. Для тимчасового заповнення корневих каналів
- B. Для пломбування корневих каналів постійних і молочних зубів
- C. Для пломбування корневих каналів постійних зубів
- D. Для пломбування корневих каналів молочних зубів
- E. Для використання разом зі штифтами

Відповідь:

3. Що таке сілери:

- A. Пластичні пломбувальні матеріали для заповнення кореневого каналу
- B. Тверді пломбувальні матеріали для заповнення кореневого каналу
- C. Пластичні що не тверднуть пломбувальні матеріали для заповнення кореневого каналу
- D. Пластичні пломбувальні матеріали що тверднуть для заповнення кореневого каналу

Відповідь:

4. Які цементи використовують для пломбування корневих каналів зубів:

- A. Цинк-фосфатний, цинк-евгенольний, скліономерний цементи
- B. Цинк-фосфатний, силікатний, склоіономерний цементи
- C. Цинк-фосфатний, силікатний, цинк-евгенольний цементи
- D. Цинк-фосфатний, силико-фосфатний, склоіономерний цементи
- E. Полікарбоксілатний, силікатний, склоіономерний цементи

Відповідь:

5. Пломбувальний матеріал для корневих каналів зубів повинен:

- A. Мати цитотоксичну дію на тканини періодонту
- B. Розчинятися в тканинній рідині
- C. Герметично закрити зубний канал
- D. Придушувати регенерацію тканин періодонту
- E. Подразнювати патологічно змінені тканини періодонту

Відповідь:

6. Пломбувальний матеріал для корневих каналів повинен:

- A. Легко розсмоктуватися в каналі
- B. Заповнювати кореневий канал на 2/3 його довжини
- C. Не фарбувати тверді тканини зуба
- D. Напівгерметично закривати зубний канал

Відповідь:

7. Який пломбувальний матеріал для корневих каналів може змінити колір зуба:

- A. Каніфоль-новоіманінова паста
- B. полікарбоксилатний цемент
- C. Цинк-евгенольний цемент
- D. Резорцин-формалінова паста
- E. Фосфат-цемент

Відповідь:

8. Який основний недолік цинк-фосфатного цементу при пломбуванні корневих каналів:

- A. Цитотоксична дія на тканини періодонту
- B. Розчинність в тканинній рідині
- C. Дуже важко розпломбувати кореневий канал
- D. Недостатня стимуляція регенерації тканин періодонту
- E. Викликає некроз тканин періодонту

Відповідь:

9. Препарати на основі гідроксиду кальцію володіють:

- A. Подразнюючою дією на тканини періодонту
- B. Вираженим остеогенним ефектом в періапикальних тканинах
- C. Не мають високу щільність матеріалу
- D. Високою водорозчинністю
- E. Поганим поєднанням з філером

Відповідь:

10. Після пломбування 36 зуба з приводу пульпіту спостерігається зміна кольору зуба (рожево-коричневий). Яка можлива причина:

- A. Крововилив в коронку зуба
- B. Є залишки пульпи в каналах
- C. Пломбування резорцин-формаліновою пастою
- D. Пломбування цинк-фосфатним цементом

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрійшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.
8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №28

ТЕМА : Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах. Муміфікація та імпрегнація. Задачі та цілі. Речовини для їх проведення. Депофорез. Помилки та ускладнення. Особливості препарування та пломбування зруйнованих коронок вітальних та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин. Види штифтових конструкцій.

I. Актуальність теми: Успіх ендодонтичного лікування у багатьох випадках залежить від якісної механічної (інструментальної) обробки кореневих каналів. Цей етап є, мабуть, основним та технічно найскладнішим компонентом ендодонтичного лікування. Принципи ендодонтичного лікування передбачають не тільки інструментальну обробку та obturaцію кореневого каналу, але і проведення адекватного медикаментозного лікування.

II. Навчальна мета:

2.1. Студент повинен знати

- поняття муміфікації та імпрегнації пульпи;
- методику та речовини для проведення резорцин-формалінового метода;
- методику та речовини для проведення методу сріблення;
- методику та речовини для проведення методу депофорезу гідроксиду міді-кальцію;
- помилки та ускладнення при проведенні муміфікації та імпрегнації пульпи;
- особливості препарування та пломбування зруйнованих коронок вітальних та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин;
- види штифтових конструкцій.

2.2 Вміти:

- проводити муміфікацію та імпрегнацію пульпи за допомогою резорцин-формалінового метода;
- проводити муміфікацію та імпрегнацію пульпи за допомогою методу сріблення;
- проводити муміфікацію та імпрегнацію пульпи за допомогою депофорезу гідроксиду міді-кальцію;
- обирати штифтові конструкції в різних клінічних ситуаціях.

III. Контрольні питання до теми заняття:

1. Поняття муміфікації та імпрегнації пульпи.
2. Методика та речовини для проведення резорцин-формалінового метода.
3. Методика та речовини для проведення методу сріблення.
4. Методика та речовини для проведення методу депофорезу гідроксиду міді-кальцію.
5. Помилки та ускладнення при проведенні муміфікації та імпрегнації пульпи.
6. Особливості препарування та пломбування зруйнованих коронок вітальних та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин.

7. Види штифтових конструкцій.

IV. Контрольні тестові завдання та/або ситуаційні задачі:

1. Резорцин-формаліновий метод показаний при:

- A. Гострому періодонтиті
- B. Хронічному фіброзному пульпіті
- C. Будь-якій формі хронічного періодонтиту в зубах з непрохідними кореневими каналами
- D. Медикаментозно-токсичному періодонтиті
- E. Гострому пульпіті

Відповідь:

2. При лікуванні непрохідних корневих каналів найкращий ефект має:

- A. Електрофорез
- B. Діатермокоагуляція
- C. Депофорез
- D. Резорцин-формаліновий метод
- E. Флюктуоризація

Відповідь:

3. Який основний недолік матеріалів на основі резорцин-формаліну при пломбуванні корневих каналів?

- A. Фарбування твердих тканин зубу
- B. Розчинність в тканинній рідині
- C. Прилипання до стінок каріозної порожнини
- D. Стимуляція регенерації тканин періодонту
- E. Дуже важко розпломбувати кореневий канал

Відповідь:

4. Які наслідки виведення в періодонт матеріалів на основі резорцин-формаліну?

- A. Фарбування твердих тканин зубу
- B. Подразнення тканин періодонту
- C. Розгерметизація кореневого каналу
- D. Стимуляція регенерації тканин періодонту
- E. Гіперцементоз

Відповідь:

5. Який основний недолік методу сріблення?

- A. Стимуляція регенерації тканин періодонту
- B. Дуже важко розпломбувати кореневий канал
- C. Фарбування твердих тканин зубу
- D. Розчинність в тканинній рідині
- E. Гіперцементоз

Відповідь:

6. Склад резорцин-формалінової пасти для пломбування корневих каналів:

- A. Резорцин, 40% р-р формаліну
- B. 30% р-р нітрату срібла, 4% р-р гідрохінону
- C. 2% р-р ортофосфорної кислоти, порошок фосфат-цементу
- D. Резорцин, 40% р-р формаліну, їдкий натр, порошок фосфат-цементу
- E. Йод-йодистий калій, порошок фосфат-цементу

Відповідь:

7. Засоби для методу сріблення:

- A. 5% р-р гіпохлориту натрію, 2% р-н хлораміну
- B. 30% р-р нітрату срібла, 4% р-р гідрохінону
- C. 40% р-р формаліну, 10% р-р їдкого натру
- D. 2% р-н хлораміну, 0,5% р-р фурациліну
- E. 40% р-р формаліну, резорцин

Відповідь:

8. У скільки відвідувань потрібно проводити імпрегнацію непрохідних корневих каналів?

- A. Одне
- B. 6-7
- C. Залежно від клінічних показань=
- D. 2-3
- E. 4-5

Відповідь:

9. Що використовується для імпрегнації непрохідних корневих каналів?

- A. ЕДТА, 3% розчин гіпохлориту натрію
- B. Спирт, ефір
- C. Ферменти, антибіотик
- D. Резорцин-формалінова рідина, 30% розчин азотно-кислого срібла
- E. 3% розчин перекису водню

Відповідь:

10. Хворий скаржився на зміну кольору коронки депульпованого зубу. Який матеріал використовували для пломбування корневих каналів?

- A. Цинк-евгенольний цемент
- B. «Endometazon»
- C. Фосфат-цемент
- D. Резорцин-формалінова паста, «Foredent»
- E. «АН-plus»

Відповідь:

V. Література

5.1. Основна література

1. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Линовицька Л.В. / за ред. А.В. Борисенка. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник. К. : ВСВ “Медицина”, 2017. 664 с.
2. Бойцанюк С.І., Андрієшин О.П., Манащук Н.В., Чорній Н.В. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів: навч. посіб. Тернопіль: ТДМУ. Укрмедкнига, 2019. 112 с.
3. Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська О.В., Бородач В.О. та ін. Додаткові методи обстеження у стоматології: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 120 с.
4. Батіг В.М., Струк В.І. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія»: навч. посіб. Чернівці, 2016. 227 с.
5. Кононова О. В. Сучасний стан лікування карієсу та його ускладнень у населення України. Гігієна населених місць, (64), 2014. 336-342 с.
6. Іваницький І.О., Іваницька О.С., Петрушанко Т.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Полтава: Дивосвіт, 2019. 108 с.

5.2. Допоміжна література

1. Левків М. О. Застосування кейс-методу у фаховій підготовці студентів-іноземців на кафедрі терапевтичної стоматології. Медична освіта, (3), 2016. 71-74 с.
2. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рухомих зубів. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. 186 с.
3. Мазур І.П., Хайтович М.Ф., Голопихо Л.І. Клінічна фармакологія та фармакокінетика в стоматології: навч. посіб. К. : ВСВ “Медицина”, 2018. 376 с. + 6 с. кольор. вкл.
4. Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. / під заг. ред. Ткаченко І.М. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України /; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2016 р. 439 с.
5. M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et al.: edited by M.M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book I. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. 792 p.: color edition.
6. A.V. Borysenko, L.V. Lynovytska, O.F. Nesyn et al.; edited by A.V. Borysenko. Periodontal and Oral Mucosa Diseases: textbook. Vol. 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 624 p.; color edition.
7. M.M. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O. H. Denysenko et al.; edited by M. M. Rozhko. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 2. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 960 p.; color edition.

8. Douglas A Terry, Willi Geller. Esthetic and Restorative Dentistry: Material Selection and Technique 3rd Edition. Publisher: Quintessence Publishing Co Inc.; 3rd edition, 2017. 776 p.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №29

ТЕМА : Контроль засвоєння змістового модуля 4.

Перелік теоретичних питань до змістового модуля № 4 «Ендодонтія»

1. Ендодонтія, визначення. Топографо-анатомічні ендодонтичні терміни та маніпуляції.
2. Сучасний ендодонтичний інструментарій для очищення, розширення та пломбування корневих каналів: класифікація, призначення, правила застосування. Стандарти ISO.
3. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та корневих каналів різців верхньої та нижньої щелеп.
4. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та корневих каналів іклів верхньої та нижньої щелеп.
5. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та корневих каналів премолярів верхньої та нижньої щелеп.
6. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та корневих каналів молярів верхньої та нижньої щелеп.
7. Трепанация коронок різців: показання, особливості, етапи, техніка, інструментарій, помилки та ускладнення.
8. Трепанация коронок ікол: показання, техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
9. Трепанация коронок премолярів: показання, техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
10. Трепанация коронок молярів: техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
11. Методика накладення девіталізуючої пасти: інструментарій, лікарські речовини, помилки та ускладнення. Поняття герметичної пов'язки.
12. Ампутація, екстирпація та видалення розпаду пульпи: інструментарій, особливості проведення. Можливі помилки та ускладнення.
13. Препарування корневих каналів: механічна обробка корневих каналів методиками «Step-back», «Crown – down».
14. Препарування корневих каналів. Інструменти для машинної обробки корневих каналів: види наконечників, ендодонтичного інструментарію. Пристосування для видалення відламків інструментів з корневих каналів.
15. Медикаментозна обробка корневих каналів: інструментарій, лікарські речовини, методики.
16. Хімічне розширення корневих каналів: медикаментозні засоби, особливості проведення. Можливі ускладнення. Підготовка каналів до пломбування.
17. Матеріали для пломбування корневих каналів: силери, філери. Вимоги до них, порівняльна характеристика.
18. Нетвердіючі пломбувальні матеріали для корневих каналів, антимікробні та протизапальні пасти: показання до застосування, методика та етапи пломбування.
19. Пластичні твердіючі матеріали для пломбування кореневого каналу (силери): групи, склад, позитивні та негативні якості, показання до використання.

20. Тверді матеріали (філери) для пломбування кореневих каналів. Їх різновиди, позитивні та негативні аспекти.
21. Пломбування кореневих каналів технікою центрального штифта: показання, методика, позитивні якості, недоліки.
22. Пломбування кореневих каналів технікою латеральної конденсації гутаперчі: показання, методика, позитивні якості, недоліки.
23. Сучасні технології пломбування кореневих каналів (системи «Термофіл», «Квікфіл» тощо), загальна характеристика.
24. Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах. Муміфікація та імпрегнація: показання, медикаментозні речовини для їх проведення, методика. Можливі ускладнення.
25. Депофорез: показання до проведення, методика, можливі ускладнення.
26. Особливості препарування та пломбування зруйнованих вітальних та девітальних зубів, нетипових каріозних порожнин. Парапульпарні та всерединоканальні штифтові конструкції: їх види, призначення.

Перелік практичних завдань до змістового модуля № 4 «Ендодонтія»

1. Розрізнити за видами, будовою, призначенням ендодонтичний інструментарій.
2. Провести трепанацію коронок різців, ікол, премолярів, молярів верхньої та нижньої щелеп.
3. Накласти девіталізуючу пасту та герметичну пов'язку.
4. Препарувати порожнини зубів різних груп на фантомах чи видалених зубах.
5. Провести розширення устів кореневих каналів.
6. Провести ампутацію, екстирпацію пульпи.
7. Провести видалення путридного розпаду пульпи з кореневого каналу.
8. Провести медикаментозну обробку кореневого каналу (іригація та аплікація) та накласти герметичну пов'язку.
9. Провести інструментальну обробку кореневих каналів «Step-back» технікою.
10. Провести інструментальну обробку кореневих каналів «Crown-down» технікою.
11. Провести хімічне розширення кореневого каналу.
12. Провести препарування кореневого каналу ротаційними ендодонтичними інструментами.
13. Підготувати кореневий канал до пломбування.
14. Приготувати пластичну нетвердіючу пасту та провести тимчасове пломбування кореневого каналу.
15. Обрати за призначенням та приготувати пластичний твердіючий матеріал (силер) для постійного пломбування кореневого каналу.
16. Запломбувати кореневий канал силерами різних груп.
17. Запломбувати кореневий канал за допомогою силера та гутаперчі методом центрального штифта.
18. Запломбувати кореневий канал за допомогою силера та гутаперчі методом холодної латеральної конденсації.

19. Провести обробку інструментально непрохідного кореневого каналу (імпрегнація резорцин-формаліном).
20. Провести сріблення кореневого каналу.
21. Провести депофорез гідроксидом міді-кальцію.
22. Провести препарування атипових каріозних порожнин.
23. Провести підготовку та фіксацію всерединоканальних штифтових конструкцій.
24. Провести підготовку та фіксацію парапульпарних штифтових конструкцій.
25. Відновити пломбувальними матеріалами атипові каріозні порожнини.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА №30

ТЕМА : Підсумковий контроль модуля 2. (ПМК-2).

«Пломбувальні матеріали та ендодонтія»

Перелік теоретичних питань до змістового модуля «Пломбувальні матеріали»

1. Класифікація пломбувальних матеріалів.
2. Матеріали для тимчасових пломб та герметичних пов'язок. Вимоги до них. Склад, властивості, особливості приготування та використання.
3. Тимчасова пломба та герметична пов'язка. Визначення. Методика накладання.
4. Лікувальні прокладки: групи, склад, властивості, показання до застосування, методика накладання.
5. Класифікація стоматологічних цементів.
6. Фосфат-цемент: склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування.
7. Ізоляція пульпи: поняття. Види ізоляційних прокладок: лайнерна та базисна. Матеріали для ізоляції пульпи: склад, властивості, показання до застосування, методика накладання.
8. Силіко-фосфатні стоматологічні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
9. Силікатні стоматологічні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
10. Склоіномірні цементи, їх склад, властивості, показання до застосування, техніка замішування та пломбування.
11. Поняття контактної точки при пломбуванні каріозної порожнини, значення його в патології пародонту, методи відновлення, вибір пломбувального матеріалу.
12. Срібна амальгама: склад, позитивні та негативні якості, техніка замішування та пломбування, шліфовка та поліровка пломби.
13. Класифікація композиційних пломбувальних матеріалів. Склад та властивості, показання до застосування.
14. Макронаповнені композиційні пломбувальні матеріали: характеристика, показання, техніка пломбування, особливості шліфовки та поліровки пломби.
15. Мікронаповнені і гібридні композиційні пломбувальні матеріали: порівняльна характеристика, показання, техніка пломбування, особливості шліфовки та поліровки пломби.
16. Фотополімеризатори: призначення, види, фізико-технічні характеристики. Техніка безпеки роботи з ними. Режими світлового впливу.
17. Компомери: склад, властивості, показання до використання.
18. Ормокери: склад, властивості, показання до використання.
19. Текучі пломбувальні матеріали: склад, позитивні властивості та недоліки, показання до використання.

20. Протравлювання (кондиціювання): мета, засоби і методика проведення. Можливі помилки та ускладнення.
21. Адгезія: поняття, види. Покоління адгезивних систем. Принципи взаємодії з тканинами зуба, техніка застосування.
22. Механізм адгезії композиційних пломбувальних матеріалів хімічного затвердіння.
23. Поняття змазаного шару, гібридної зони, колапсу колагенових волокон.
24. Характеристика адгезивних систем 5 та 6 покоління. Особливості застосування.

Перелік практичних завдань до змістового модуля «Пломбувальні матеріали»

1. Приготувати та накласти пломбувальний матеріал для тимчасової пломби чи герметичної пов'язки.
2. Приготувати та накласти лікувальну пасту та тимчасову пломбу.
3. Приготувати та накласти цинк-фосфатний цемент в якості ізолюючої прокладки в каріозні порожнини різних класів за Блеком, тимчасової пломби.
4. Приготувати та накласти силікатний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
5. Приготувати та накласти силікофосфатний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
6. Провести кондиціювання емалі, приготувати та накласти склоіономерний цемент як постійну пломбу в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
7. Відновити контактний пункт в каріозних порожнинах 2-4 класів за Блеком.
8. Шліфувати та полірувати пломби з різних пломбувальних матеріалів.
9. Приготувати та накласти постійну пломбу зі срібної амальгами в каріозні порожнини відповідного класу за Блеком на фантомі.
10. Провести протравлювання емалі, підготувати та нанести адгезив, замішати та накласти постійну пломбу з композиційного матеріалу хімічного способу твердіння в каріозні порожнини на фантомі.
13. Провести протравлювання, підготувати та нанести адгезив, накласти композиційну пломбу фотополімерного способу твердіння у каріозні порожнини 3, 4, 5 класу за Блеком. Провести направлену полімеризацію, обравши режим світлового впливу.
14. Провести підготовку фісур (мікропрепарування) до енамелопластики чи герметизації склоіономерним цементом чи текучим композиційним матеріалом.

Перелік теоретичних питань до змістового модуля «Ендодонтія»

1. Ендодонтія, визначення. Топографо-анатомічні ендодонтичні терміни та маніпуляції.

2. Сучасний ендодонтичний інструментарій для очищення, розширення та пломбування кореневих каналів: класифікація, призначення, правила застосування. Стандарти ISO.
3. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та кореневих каналів різців верхньої та нижньої щелеп.
4. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та кореневих каналів іклів верхньої та нижньої щелеп.
5. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та кореневих каналів премолярів верхньої та нижньої щелеп.
6. Анатомо-топографічні особливості будови порожнини зуба та кореневих каналів молярів верхньої та нижньої щелеп.
7. Трепанация коронок різців: показання, особливості, етапи, техніка, інструментарій, помилки та ускладнення.
8. Трепанация коронок ікол: показання, техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
9. Трепанация коронок премолярів: показання, техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
10. Трепанация коронок молярів: техніка виконання, інструментарій, помилки та ускладнення.
11. Методика накладення девіталізуючої пасти: інструментарій, лікарські речовини, помилки та ускладнення. Поняття герметичної пов'язки.
12. Ампутація, екстирпація та видалення розпаду пульпи: інструментарій, особливості проведення. Можливі помилки та ускладнення.
13. Препарування кореневих каналів: механічна обробка кореневих каналів методиками «Step-back», «Crown – down».
14. Препарування кореневих каналів. Інструменти для машинної обробки кореневих каналів: види наконечників, ендодонтичного інструментарію. Пристосування для видалення відламків інструментів з кореневих каналів.
15. Медикаментозна обробка кореневих каналів: інструментарій, лікарські речовини, методики.
16. Хімічне розширення кореневих каналів: медикаментозні засоби, особливості проведення. Можливі ускладнення. Підготовка каналів до пломбування.
17. Матеріали для пломбування кореневих каналів: силери, філери. Вимоги до них, порівняльна характеристика.
18. Нетвердіючі пломбувальні матеріали для кореневих каналів, антимікробні та протизапальні пасти: показання до застосування, методика та етапи пломбування.
19. Пластичні твердіючі матеріали для пломбування кореневого каналу (силери): групи, склад, позитивні та негативні якості, показання до використання.
20. Тверді матеріали (філери) для пломбування кореневих каналів. Їх різновиди, позитивні та негативні аспекти.
21. Пломбування кореневих каналів технікою центрального штифта: показання, методика, позитивні якості, недоліки.

22. Пломбування кореневих каналів технікою латеральної конденсації гутаперчі: показання, методика, позитивні якості, недоліки.
23. Сучасні технології пломбування кореневих каналів (системи «Термофіл», «Квікфіл» тощо), загальна характеристика.
24. Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах. Муміфікація та імпрегнація: показання, медикаментозні речовини для їх проведення, методика. Можливі ускладнення.
25. Депофорез: показання до проведення, методика, можливі ускладнення.
26. Особливості препарування та пломбування зруйнованих вітальних та девітальних зубів, нетипових каріозних порожнин. Парапульпарні та всерединоканальні штифтові конструкції: їх види, призначення.

Перелік практичних завдань до змістового модуля «Ендодонтія»

1. Розрізнити за видами, будовою, призначенням ендодонтичний інструментарій.
2. Провести трепанацію коронок різців, ікол, премолярів, молярів верхньої та нижньої щелеп.
3. Накласти девіталізуючу пасту та герметичну пов'язку.
4. Препарувати порожнини зубів різних груп на фантомах чи видалених зубах.
5. Провести розширення устів кореневих каналів.
6. Провести ампутацію, екстирпацію пульпи.
7. Провести видалення путридного розпаду пульпи з кореневого каналу.
8. Провести медикаментозну обробку кореневого каналу (іригація та аплікація) та накласти герметичну пов'язку.
9. Провести інструментальну обробку кореневих каналів «Step-back» технікою.
10. Провести інструментальну обробку кореневих каналів «Crown-down» технікою.
11. Провести хімічне розширення кореневого каналу.
12. Провести препарування кореневого каналу ротаційними ендодонтичними інструментами.
13. Підготувати кореневий канал до пломбування.
14. Приготувати пластичну нетвердіючу пасту та провести тимчасове пломбування кореневого каналу.
15. Обрати за призначенням та приготувати пластичний твердіючий матеріал (силер) для постійного пломбування кореневого каналу.
16. Запломбувати кореневий канал силерами різних груп.
17. Запломбувати кореневий канал за допомогою силера та гутаперчі методом центрального штифта.
18. Запломбувати кореневий канал за допомогою силера та гутаперчі методом холодної латеральної конденсації.
19. Провести обробку інструментально непрохідного кореневого каналу (імпрегнація резорцин-формаліном).
20. Провести сріблення кореневого каналу.
21. Провести депофорез гідроксидом міді-кальцію.

22. Провести препарування атипівих каріозних порожнин.
23. Провести підготовку та фіксацію всерединоканальних штифтових конструкцій.
24. Провести підготовку та фіксацію парапульпарних штифтових конструкцій.
25. Відновити пломбувальними матеріалами атипіві каріозні порожнини.